

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 5.11.2003
KOM(2003) 675 slutlig

Heltäckande övervakningsrapport

**från den Europeiska kommissionen om förberedelsegraden för
medlemskap i EU i Tjeckien, Estland, Cypern, Lettland, Litauen, Ungern,
Malta, Polen, Slovenien och Slovakien**

{SEC (2003) 1200 – 1209}

A.	Inledning	3
B.	Heltäckande övervakningsrapporter	4
1.	Metod	4
2.	Sammanfattning av resultaten	6
2.1.	Förbättringar i ekonomisk politik	6
2.2.	Rättsliga och administrativa förberedelser	7
	Allmän administrativ förmåga	7
	Framsteg rörande antagande och genomförande av gemenskapens regelverk	8
	Frågor som kräver ökade ansträngningar	10
	Områden som inger allvarlig oro	14
C.	Hantera brister	16
1.	Korrigerande åtgärder	16
2.	Stödåtgärder	18
D	Nästa steg	18
1	Fram till anslutning	18
2	Från anslutning	19
E.	Slutsatser	21
	Bilagor	23
	Bilaga: Slutsatser i de heltäckande övervakningsrapporterna för Tjeckien, Estland, Cypern, Lettland, Litauen, Ungern, Malta, Polen, Slovenien och Slovakien	24
	Tjeckien	24
	Estland	25
	Cypern	27
	Lettland	29
	Litauen	31
	Ungern	33
	Malta	35
	Polen	37
	Slovenien	39
	Slovakien	40

A. INLEDNING

I strategidokumentet "På väg mot en utvidgad union" som medföljde 2002 års återkommande rapporter om kandidatländerna, ansåg kommissionen att tio kandidatländer kommer att ha uppfyllt kriterierna för medlemskap från början av 2004 och rekommenderade att anslutningsförhandlingarna med dem slutfördes. Därefter avslutades anslutningsförhandlingarna med Tjeckien, Estland, Cypern, Lettland, Litauen, Ungern, Malta, Polen, Slovenien och Slovakien och ett anslutningsfördrag undertecknades i Aten den 16 april 2003. Dessa tio länder skall bli medlemmar i EU den 1 maj 2004.

Mer information om det övergripande läget i utvidgningsprocessen finns i strategidokumentet "Den fortsatta utvidgningen", som fortsätter serien av årliga strategidokument om utvidgningsprocessen som helhet som antagits av kommissionen. I detta dokument redovisas också sammanfattningar av de återkommande rapporterna för kandidatländerna Bulgarien, Rumänien och Turkiet.

Som stats- och regeringscheferna underströk vid undertecknandet i Aten är anslutning ett *"nytt kontrakt mellan våra medborgare och inte bara ett fördrag mellan stater"*. Medlemskap i EU påverkar det dagliga livet direkt, och det som sker i ett medlemsland har konsekvenser i de andra. Med tanke på den djupa integration och ömsesidiga beroende som medlemsstaterna har uppnått vid tidpunkten för unionens femte utvidgning behöver unionen kunna absorbera denna utvidgning på ett snabbt och smidigt sätt. Det är väsentligt att skydda den inre marknadens funktionsduglighet och behålla allmänhetens förtroende på områden som livsmedelssäkerhet eller samarbete rörande rättsliga och inrikes frågor.

Genom att presentera denna rapport uppfyller kommissionen sitt åtagande i strategidokumentet "På väg mot en utvidgad Union" från förra året, framför allt när det gäller att *"sex månader före det förutsedda datumet för anslutning producera en heltäckande övervakningsrapport för rådet och Europaparlamentet"*. Kommissionen besvarar också en begäran från Europeiska rådet vid dess möte i Köpenhamn i december 2002, att övervakningen skulle fortsätta till anslutningen och att den skulle ge fortsatt ledning för anslutningsländerna i deras ansträngningar att axla ansvaret som följer med medlemskap och ge nödvändiga garantier för de nuvarande medlemsstaterna. Europeiska rådet uppdrog också åt kommissionen att lägga nödvändiga förslag på grundval av övervakningens resultat. Genom att övervaka anslutningsländernas genomförande av regelverket fullföljer kommissionen sin vanliga roll som övervakare av fördragen.

I denna rapport redovisas resultaten av kommissionens heltäckande övervakning av anslutningsländernas förberedelser under perioden fram till anslutningen. På grundval av de enskilda länderrapporterna, vars slutsatser återfinns i bilagorna, bedöms ländernas övergripande förberedelsegrad för medlemskap, brister identifieras och alternativa åtgärder föreslås för att avhjälpa dessa brister. Rapporten utgår från läget i slutet av september 2003.

Kommissionens utgångspunkt är att anslutningsländerna måste vara fullt beredda för medlemskap vid anslutningsdatumet. I rapporten bekräftas att stora framsteg gjorts av anslutningsländerna, men att vissa viktiga uppgifter fortfarande måste klaras av fram till anslutningen. Betydelsen av dessa uppgifter, och de allvarliga konsekvenserna vid ett misslyckande, får inte underskattas. Kommissionen är besluten att när det behövs, vidta

lämpliga åtgärder för att säkerställa att unionen fungerar på alla områden och framför när det gäller den inre marknaden.

När det gäller Cypern, anges i protokoll nr 10 i anslutningsfördraget ett förenklat förfarande för att anpassa villkoren för Cyperns anslutning för att beakta en heltäckande lösning. Om det inte skulle finnas en sådan lösning vid anslutningen, uppskjuts emellertid enligt protokollet tillämpningen av regelverket i de områden som inte faktiskt kontrolleras av regeringen, eftersom det är Cypern som helhet som ansluts till unionen. Före anslutningen kommer villkoren för att tillämpa EU-lagstiftning på linjen mellan den norra delen och de områden som kontrolleras av regeringen att behöva definieras. Eftersom en heltäckande lösning ännu inte uppnåtts, övervakas i denna rapport endast tillämpningen av regelverket i den del av Cypern som kontrolleras av regeringen.

B. HELTÄCKANDE ÖVERVAKNINGSRAPPORTER

1. Metod

Anslutningsförhandlingarna med de tio anslutningsländerna avslutades i Köpenhamn i december 2002 på grundval av bedömningen att dessa länder kommer att vara färdiga för medlemskap i början av 2004. Kommissionen har återkommande övervakat framstegen som anslutningsländerna gjort mot att uppfylla medlemskapets krav över flera år. De huvudsakliga resultaten offentliggjordes i form av årliga återkommande rapporter för varje land. Denna övervakning har gjort det möjligt för unionen att genomföra och avsluta anslutningsförhandlingarna parallellt med, och på grundval av, verkliga framsteg i de berörda länderna. Enskilda kapitel stängdes i förhandlingarna på grundval av framsteg som redan gjorts i anpassningen till regelverket. Med tanke på den avsevärda tiden mellan avslutningen av förhandlingarna och det faktiska datumet för anslutning - mer än två år för de flesta förhandlingskapitlen - baserades inte desto mindre stängningen också delvis på trovärdiga åtaganden från anslutningsländernas sida beträffande antagandet och genomförandet av EU-lagstiftningen. Kommissionens övervakning har intensifierats efter avslutandet av förhandlingarna i december 2002, just för att kontrollera att de åtaganden som anslutningsländerna gjort i förhandlingarna uppfylls i praktiken när datumet för anslutningen närmar sig.

Referensramen för övervakningen finns i resultatet av förhandlingarna såsom det avspeglas i anslutningsfördraget, vilket innehåller de framtida medlemsstaternas rättigheter och skyldigheter och konkreta åtaganden rörande deras antagande och genomförande av unionens politiska och rättsliga system, känt som *gemenskapens regelverk*.

Det grundläggande åtagandet, och det är verkligen ett centralt åtagande enligt fördragen, är att tillämpa hela regelverket från medlemskapets första dag, med undantag för de områden där man i förhandlingarna kommit överens om övergångsbestämmelser. Det inkluderar regelverket som omfattades av anslutningsförhandlingarna, dvs. regelverket som antagits fram till 1 november 2002, och det nya regelverk som antagits efter detta datum och som kommer att vara i kraft vid anslutningen. Övervakningen i allmänhet omfattar också nya regelverk, som kommer att träda i kraft först efter 1 maj 2004, men naturligtvis med vederbörlig hänsyn tagen till genomförandets tidsprofil. I övervakningen beaktas också effekten av övergångsåtgärder, som överenskommit i anslutningsförhandlingarna, i den mån de medger att tillämpningen av vissa särskilda

krav i regelverket senareläggs. Det skall påpekas att på jordbruks- och veterinärområdet medger anslutningsfördraget möjligheten att införa ytterligare övergångsåtgärder för att hantera oförutsedda problem. Betydande förseningar när det gäller anpassningen av genomförandet jämfört med de särskilda datum för åtaganden som gjorts i förhandlingarna, har markerats där det har betydelse för sannolikheten att ett land är redo vid anslutningen.

Kommissionens avdelningar har nära övervakat framstegen i anslutningsländerna under året och har försett rådet med nödvändig information. Resultaten i övervakningsrapporterna meddelades anslutningsländerna som stöd i deras fortsatta anslutningsförberedelser. De underrättades om de särskilda brister i anpassning och genomförande som, om de inte genast åtgärdades, skulle leda till en negativ bedömning i den heltäckande övervakningsrapporten.

I de enskilda heltäckande övervakningsrapporterna som medföljer denna rapport bedöms för vart och ett av de 29 kapitlen i regelverket förberedelsegraden i respektive anslutningsland, både rörande införlivandet av lagstiftning och när det gäller genomförandestrukturerna, administrativ förmåga och verkställighet. Som regel har endast lagstiftning som faktiskt antagits och åtgärder som faktiskt genomförts beaktats i bedömningen. I slutsatserna rörande varje kapitel, görs skillnad mellan tre kategorier av frågor.

I den *första kategorin* ingår då *ett land är färdigt* eller där smärre problem återstår att lösa. Det rör huvudsakligen tekniska frågor där förberedelserna pågår och som kommer att vara lösta vid anslutningen om den nuvarande takten i förberedelserna bibehålls.

I den *andra kategorin* ingår återstående *problem som kräver ökade ansträngningar* och snabbare framstegstakt för att säkerställa att de lösts vid anslutningen.

I den *tredje kategorin* återfinns *frågor som inger allvarlig oro* där omedelbara och beslutsamma insatser krävs för att landet skall vara redo vid anslutningen. Om problemet inte åtgärdas kan vissa av dem leda till en situation där en ny medlemsstat inte kommer att kunna dra full nytta av medlemskapet.

På grund av deras betydelse för genomförandet och verkställandet av regelverket i allmänhet, behandlas i de heltäckande övervakningsrapporterna frågor som rör reform av administration och offentlig förvaltning, reform av rättsväsendet, och utvecklandet av effektiva åtgärder mot korruption i samtliga länder i ett inledande avsnitt före analysen av de 29 kapitlen i regelverket. Sådana frågor brukade i de tidigare återkommande rapporterna behandlas under de politiska kriterierna, vilka nu uppfylls av samtliga anslutningsländer. Vissa andra frågor behandlas under de relevanta kapitlen i regelverket, t.ex. lagstiftning mot diskriminering i kapitel 13 – Socialpolitik och sysselsättning.

I de heltäckande övervakningsrapporterna behandlas också förbättringar i den ekonomiska politiken, framför allt för att följa upp de frågor som belystes för varje land i slutsatserna rörande de ekonomiska kriterierna i 2002 års återkommande rapporter som frågor som behövde förbättras. Det handlar framför allt om finanspolitik, omstrukturering och privatisering, reform av arbetsmarknaden, hälsovårdssektor och pensioner, samt förbättringar i företagsklimatet. I framtiden kommer denna övervakning av framsteg som gäller ekonomisk politik, budgetpolitik och strukturpolitik i anslutningsländerna att

fortsätta inom ramen för den befintliga ekonomiska samordningsprocessen som omfattar samtliga medlemsstater (*för mer information se punkt D.2*).

En sammanfattning av resultaten för samtliga anslutningsländer redovisas i punkt 2 nedan.

2. Sammanfattning av resultaten

I förra årets återkommande rapporter drogs slutsatsen att anslutningsländerna uppfyllde de politiska Köpenhamnskriterierna och att alla hade fungerande marknadsekonomier. Med tanke på framstegen som gjorts av dessa länder, resultaten när det gäller genomförandet av deras åtaganden, och med hänsyn tagen till deras pågående och planerade förberedelsearbete, ansåg kommissionen att ”dessa länder kommer att ha uppfyllt kriterierna av ekonomisk karaktär och avseende gemenskapens regelverk och kommer att vara redo för medlemskap från början av 2004”.

2.1. Förbättringar i ekonomisk politik

Förra årets återkommande rapporter föranledde kommissionen att dra slutsatsen att alla anslutningsländer kommer att uppfylla de ekonomiska kriterierna vid anslutningen. Denna bedömning gäller fortfarande. Samtidigt föreslog kommissionen också områden där ytterligare förbättringar kunde göras på det ekonomiska området. Detta års heltäckande övervakningsrapporter inriktas på dessa förslag till förbättringar och inkluderar en sammanfattning av de huvudsakliga ekonomiska händelserna under de senaste tolv månaderna fram till mitten av 2003.

Den ekonomiska tillväxten fortsätter i anslutningsländerna trots en svag internationell utveckling. Konsekvenserna av den globala osäkerheten märktes och den ekonomiska aktiviteten försvagades, men i allmänhet mycket mindre än i EU, deras huvudsakliga handelspartner, där tillväxten nästan helt avstannade under första halvåret 2003. *Inflationstakten* minskade trendmässigt i de flesta länderna och i vissa av dem sjönk priserna till och med något. Den fortsatta liberaliseringen av administrativa priser och anpassningen av indirekta skatter till EU-regler försenade i vissa länder utvecklingen mot lägre inflation eller vände den tillfälligt i dess motsats. Även om *arbetslösheten* fortfarande är hög till följd av den ekonomiska omstrukturering som ägde rum, förefaller uppgången ha bromsats i de länder där arbetslösheten inte redan börjat minska. Arbetskraftsnedskärningarna är mindre omfattande och i en del länder börjar skapandet av arbetstillfällen ta fart.

År 2002 hade de flesta länderna ett *offentligt underskott* och i en del länder var försämringen av de offentliga finanserna betydande. De offentliga underskotten varierade från ca 2 % till 9 % av BNP. De offentliga finanserna försämrades på grund av den ekonomiska avmattningen och släpphänt politik men en del av underskottet kan hänföras till bättre mätning. Underskottet i *bytesbalansen* växte i de flesta länderna 2002 men förblev på hållbara nivåer. Sammantaget var det inte handelsbalansen som försämrades utan mer utflöden registrerades på kontona för inkomster och tjänster. Bytesbalansen fortsätter att till stor del vara finansierad genom utländska direktinvesteringar, även om också anslutningsländerna mottog färre utländska direktinvesteringar till följd av den globala investeringsnedgången.

Makroekonomisk stabilitet har bevarats. Fortsatt reformarbete kommer att öka anslutningsländernas förmåga att dra full nytta av de ekonomiska möjligheter som integreringen i den inre marknaden kommer att erbjuda. Beroende på landet, identifierades mellan två och sex områden för förbättringar i förra årets återkommande rapport. I de heltäckande övervakningsrapporterna bedöms genomförandet av rekommendationerna för förbättringar och slutsatsen är att sammantaget har vissa framsteg gjorts men att utmaningar kvarstår. De kommer att följas upp inom ramen för EU:s övervakningsförfaranden för medlemsstaterna, framför allt de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken eller förfarandet vid alltför stort underskott.

2.2. Rättsliga och administrativa förberedelser

Redan i förra årets strategidokument framhölls att anslutningsländerna framgångsrikt har genomfört en långtgående rättslig och administrativ anpassning på senare år för att genomföra gemenskapens regelverk såsom det utvecklats i de nuvarande medlemsstaterna över flera årtionden. Kommissionen har bistått i denna process genom en rad särskilda instrument, inklusive tekniskt bistånd och investeringar i infrastruktur som behövs för att tillämpa regelverket, administrativt samarbete mellan förvaltningar i de nuvarande medlemsstaterna och deras motparter i anslutningsländerna, inbördes utvärdering, eller att kommissionen och experter från anslutningsländerna gemensamt utarbetar konkreta handlingsplaner. En särskild ansträngning gjordes förra året vilket demonstrerade anslutningsländernas vilja att gå med i EU som fullt förberedda medlemsstater. De förtjänar erkännande för de anmärkningsvärda resultat som sammantaget uppnåtts.

Kommissionens bedömning, när anslutningsförhandlingarna avslutades, att dessa länder kommer att vara redo för medlemskap från början av 2004, bekräftas.

Allmän administrativ förmåga

När det gäller **allmän administrativ förmåga** är en effektiv och pålitlig offentlig förvaltning och ett oberoende och effektivt rättsväsende centrala för ett effektivt genomförande av gemenskapens regelverk.

Tillräckliga förutsättningar föreligger för att den offentliga förvaltningen och rättsväsendet skall kunna genomföra regelverket, men det finns utrymme för ytterligare förbättringar i alla anslutningsländer. Av bedömningen framgår att för de flesta områdena i regelverket finns de administrativa strukturerna och för några av dem har förmågan redan nått en nivå där strukturerna är optimala för medlemskap. De flesta behöver emellertid förstärkas när det gäller mänskliga resurser, utbildning (framför allt språkutbildning) och budget. Även med existerande budgetrestriktioner skulle resultat kunna bli bättre om prioriteringarna identifierades på ett tydligt sätt och inriktades på områden som är centrala för att anslutningsländerna ska kunna fungera väl inom EU. Nu är det dags att göra dessa investeringar. I flera fall är det också problem beroende på otillräcklig samordning mellan och inom olika institutioner som är inblandade i genomförandet av det relevanta regelverket. De pågående reformerna som är inriktade på att stärka rättsväsendet i anslutningsländerna måste fortsätta, för att säkerställa att regelverket verkställs effektivt. Det gäller också de tillsyns- och övervakningsmyndigheter som krävs i flera sektorer för att säkerställa regelverkets korrekta verkställande. De behöver vara tillräckligt oberoende och få adekvata resurser för att klara sina uppgifter.

Med ett fåtal anmärkningsvärda undantag är uppfattningen fortfarande att korruptionsnivån ännu är hög i anslutningsländerna, mycket hög i vissa fall, och att den kan påverka förtroendet för den offentliga förvaltningen och rättsväsendet, och därmed också påverka ett korrekt genomförande av gemenskapens regelverk. Kampen mot korruption måste därför förbli prioriterad under kommande år. De flesta anslutningsländerna har nu tagit avgörande steg mot att utveckla sådana program för att öka allmänhetens medvetenhet och för mer effektiva straff, men en fortsatt insats krävs för att säkerställa fullt genomförande. Avslöjandet av uppmärksammade fall av korruption kan förstärka intrycket av korruption men borde utnyttjas för att initiera och genomföra kraftfulla åtgärder mot korruption. Kommissionen kommer också att ägna särskild uppmärksamhet under de kommande åren åt att skydda EU-medlen från att avledas från de rättmätiga förmånstagarna som en följd av bedrägeri och korruption.

Anslutningsländerna måste trygga översättningen av regelverket till sina officiella språk. Medan EU-institutionerna ansvarar för den slutliga översynen och offentliggörandet av översättningarna i en specialutgåva av Europeiska unionens officiella tidning så skall anslutningsländerna göra översättningarna och säkerställa en genomgripande rättslig och språklig översyn. Om regelverket inte görs tillgängligt i en ny medlemsstats språk, såsom krävs i anslutningsfördraget, kan landet bli föremål för överträdelseförfarande. Ett antal anslutningsländer har inledningsvis underskattat denna uppgift och har nyligen vidtagit kraftfulla åtgärder för att skynda på processen. Den fortskrider nu planenligt för de flesta länderna men antalet reviderade texter som lämnas av Litauen, Malta och Slovenien måste fortfarande öka kraftigt för att säkerställa offentliggörande i tid.

Framsteg rörande antagande och genomförande av gemenskapens regelverk

På de flesta områdena i regelverket har förberedelserna för medlemskap praktiskt taget redan avslutats. Det är fallet på följande områden.

När det gäller den *fria rörlighet för varor, tjänster, personer och kapital* är anpassningen långt framskriden. Anslutningsländerna har väl förstått den s.k. nya metoden för lagstiftning med dess fokus på industriprodukters säkerhet snarare än obligatoriska specifikationer. Den nödvändiga institutionella förmågan finns och fungerar tillfredsställande för det mesta. Bestämmelser har införts för att trygga den fria rörligheten för arbetstagare och övergångsbestämmelserna på området tillämpas. Kapitalrörelser har för det mesta liberaliserats och EU:s strikta regler mot penningtvätt har införts, även om justeringar behövs i vissa länder. Beträffande finansiella tjänster är regelverket i banksektorn särskilt väl etablerat. Regler för skydd av uppgifter är på plats. *Bolagsrätt* och redovisningsregler har till största delen anpassats till regelverket. På *konkurrenspolitikens* område är både antitrust- och statsstödsreglerna väl anpassade och tillfredsställande verkställda i alla länderna, med endast ett fåtal mycket specifika undantag (redovisas nedan).

Inom *jordbruk* håller förberedelserna för att tillämpa den gemensamma jordbrukspolitiken på att slutföras i de flesta länderna med några särskilda undantag i vissa länder. På det hela taget förutses inga större problem med att tillämpa de olika gemensamma marknadsorganisationerna, eller reglerna för statsstöd, kvalitet och ekologiskt jordbruk, under förutsättning att problemen löses med att inrätta de nödvändiga institutionerna och förfarandena, som fortfarande berör omkring hälften av länderna (dessa problem redovisas nedan). I de flesta länderna är planerna för landsbygdsutvecklingsåtgärder, som inkluderar finansiellt stöd från EU, väl utvecklade

och borde kunna påbörjas i tid. På det veterinära och fytosanitära området kan vissa särskilda delar anses vara i stort sett fullbordade, framför allt när det gäller kontrollåtgärder för djursjukdomar och husdjursuppfödning.

Inom *fiske* förväntas anpassningen till EU:s statsstödsregler och anpassningen av internationella fiskeavtal vara fullbordade vid anslutningen utan större problem (med ett undantag som redovisas nedan). Alla inneslutna anslutningsländer, liksom Slovenien, bedöms vara på väg att tillämpa regelverket vid anslutningen.

Inom *transportpolitik* är anpassningen långt gången inom sektorerna järnväg och inre vattenvägar samt i förhållande till transeuropeiska transportnätverk. De flesta av anslutningsländerna utvecklas också planenligt när det gäller att tillämpa regelverket på väg-, luft- och sjötransporter vid anslutningen.

Flertalet anslutningsländer borde inte ha några särskilda svårigheter att tillämpa regelverket inom *beskattning* (mervärdesskatt, punktskatter och direkt beskattning) vid anslutningen. De flesta är också väl förberedda för att genomföra administrativt samarbete inom beskattning och *tullar* och för att korrekt samla in och överföra sitt lands bidrag till EU:s *budget*. Beträffande *finansiell kontroll*, är den externa revisionen väl utvecklad, och hälften av anslutningsländerna bedöms redan ha infört interna finansiella kontroller i den offentliga sektorn som fungerar optimalt.

Med undantag för det senaste regelverket har graden av anpassning till *regelverket för socialpolitik och sysselsättning* utvecklats tillfredsställande, inklusive, i de flesta länderna, arbetsmiljö och arbetsrätt. Programmen som rör likabehandling av män och kvinnor, sysselsättning, social dialog, social integration och socialskydd är väl förstådda. En god anpassningsnivå har på det hela taget uppnåtts inom energipolitiken, inklusive liberaliseringen av el- och gassektorn och kärnsäkerhet. Beträffande kärninstallationer, åtaganden om stängning och datum för stängning som överenskommit under anslutningsförhandlingarna och som angivits särskilt i anslutningsfördraget, dvs. åtagandet om stängning av kärnkraftverket i Ignalina i Litauen och kärnkraftverket i Bohunice i Slovakien måste uppfyllas till punkt och pricka.

På *miljöpolitikens* område fortskrider arbetet till större delen planenligt i anslutningsländerna för att de skall kunna tillämpa regelverket från anslutningen, framför allt när det gäller övergripande miljölagstiftning, luftkvalitet, avfallshantering, vattenkvalitet, kemikalier och genetiskt modifierade organismer, buller, samt kärnsäkerhet och strålskydd.

På det hela taget utvecklas förberedelserna inom *rättsliga och inrikes frågor* på ett tillfredsställande sätt. Flertalet länder utvecklas enligt planerna när det gäller genomförandet av deras Schengen-handlingsplan och förstärkandet av de yttre gränserna (inre gränser mot andra medlemsstater kommer inte att öppnas från anslutningen, utan först vid ett senare tillfälle). Regelverket för polissamarbete förväntas tillämpas vid anslutningen och på det hela taget håller lämpliga åtgärder på att utvecklas för kampen mot organiserad brottslighet, terrorism och droger. Inga särskilda svårigheter förutses för närvarande när det gäller tullsamarbete och rättsligt samarbete i civilrättsliga och straffrättsliga frågor. De rättsliga instrument som krävs med avseende på mänskliga rättigheter har införts.

Förberedelserna förväntas också vara avslutade utan särskilda svårigheter avseende följande kapitel i regelverket som helhet (med ett fåtal begränsade undantag i vissa länder

som redovisas nedan): ekonomisk och monetär union (anslutningsländerna kommer att införa euron som valuta först på ett senare stadium, efter anslutningen); statistik; industripolitik och främjandet av små och medelstora företag; vetenskaps- och forskningsprogram; utbildning; yttre förbindelser och den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Regelverket för kultur och på det audiovisuella området är redan väl genomfört i de flesta länderna.

Anslutningsländerna har därmed uppnått en hög grad av anpassning till gemenskapens regelverk vid utsatt datum den 30 september, som var sju månader före anslutningen. De är redan tillräckligt förberedda för att tillämpa de flesta delarna av regelverket. Inte desto mindre återstår det ett antal frågor att ta itu med i alla länder. Det gäller flera frågor som kräver ökade ansträngningar från anslutningsländernas sida och, i ett fåtal fall, några frågor som väcker stor oro, vilka redovisas nedan.

Frågor som kräver ökade ansträngningar

Kommissionen har identifierat ett antal frågor som kräver ökade ansträngningar från anslutningsländernas sida. Det rör sig om delar av regelverket där förberedelsearbetet förväntas vara avslutat i tid för anslutningen förutsatt att länderna ökar ansträngningarna genom att öka sin framstegstakt. Sådana frågor har hittats i alla anslutningsländerna och i de flesta kapitlen i regelverket, såsom återges nedan.

När det gäller *fri rörlighet för varor, tjänster, personer och kapital* och tillhörande regelverk rörande inre marknaden, måste, även om mycket har gjorts, särskilda insatser fortfarande göras i Estland, Lettland och Polen, men också i Tjeckien och Slovakien:

- Samtliga anslutningsländer, utom Cypern, har avsevärt arbete kvar för att identifiera och eliminera alla nationella åtgärder som strider mot de grundläggande principerna om fri rörlighet, och för att införa principen om ömsesidigt erkännande. Det påverkar huvudsakligen varuhandel, gränsöverskridande tjänster och erkännandet av yrkeskvalifikationer. I vissa länder, däribland Tjeckien och Polen, avskaffas hinder, som redan identifierats, endast motvilligt ibland. För vissa varor och tjänster föreskrivs i regelverket harmoniserade regler och tillvägagångssätt. Alla länder har fortfarande brister i införlivandet av sådan lagstiftning som rör industrivaror, livsmedel och vissa tjänster. När det gäller kapitalrörelser måste Lettland öka sina ansträngningar för att fullborda liberaliseringen i tid. Litauen måste införa lämpliga betalningssystem. Även om mycket av denna lagstiftning planeras att antas inom de kommande månaderna, får inte ytterligare förseningar bortom anslutningsdatumet inträffa.
- Beträffande institutionell förmåga, måste marknadsövervakningen, som är väsentlig för att den inre marknaden skall fungera, fortsätta att förstärkas i alla länder. Misslyckanden när det gäller övervakningen kan leda till att osäkra varor, både industri- och livsmedelsprodukter, kan omsättas fritt på den inre marknaden. Om det inte hindras kan allmänhetens förtroende undergrävas och leda till krav på restriktioner för varor från nya medlemsstater som misslyckas med att kontrollera sina marknader.
- Tjeckien, Estland, Lettland, Ungern, Malta och Polen har inte slutfört anpassningen till EU:s regler för offentlig upphandling. Detta måste nu göras, med tanke på att endast utgifter för projekt som genomförts i full överensstämmelse med EU:s regler

för offentlig upphandling kommer att vara berättigade till medfinansiering från strukturfonderna från 1 januari 2004.

- När det gäller finansiella tjänster måste Polen skynda på det slutliga införlivandet med avseende på den finansiella sektorn. Tjeckien, Lettland, Litauen och Slovakien måste göra detta i försäkringssektorn och Estland, Cypern, Lettland och Litauen på området för investeringstjänster och värdepappersmarknader. Det gäller också informationssamhällets tjänster. I en del länder måste större ansträngningar också göras för att förstärka de finansiella övervakningsmyndigheternas oberoende och effektivitet, vilket är ett grundläggande krav för att bevara förtroendet för EU:s integrerade finansmarknad.

Inom *konkurrenspolitiken* måste Lettland och Slovenien förbättra verkställandeförmågan avseende antitrustregler. Tjeckien, Malta, Polen och Slovakien måste öka ansträngningarna för att säkerställa korrekt verkställande av alla statsstödsåtgärder. När det gäller *industripolitik* återstår mycket arbete med omstruktureringen av stålindustrin i Polen, liksom med privatiseringen av statligt ägda företag.

Även om anslutningsländerna till största delen har antagit den nödvändiga lagstiftningen för att skydda *immaterialrättigheter och industriell äganderätt* och har förstärkt de relevanta verkställande organen, så förekommer fortfarande förhållandevis många överträdelser mot immaterialrättigheter och industriell äganderätt jämfört med läget i nuvarande EU. Kampen mot piratkopiering och förfälskning måste intensifieras under de kommande åren.

Även om lagstiftning till stor del införts måste alla anslutningsländer, med undantag för Slovenien, prioritera fullbordandet av förberedelserna inom *jordbruk* och *fiske*, som direkt påverkar försörjningen för en stor del av befolkningen:

- Ett antal länder måste skynda på förberedelserna för att tillämpa de gemensamma marknadsorganisationerna för vissa varor. Det gäller socker i Tjeckien, Lettland, Ungern, Slovenien och Slovakien; mjölk i de baltiska länderna, Polen och Slovenien; nötkött i Tjeckien, Lettland, Litauen, Malta, Polen, och Slovakien; vin i Tjeckien, Ungern, Malta och Slovakien; ägg och fjäderfä i Polen; samt frukt, grönsaker och olivolja i Malta.
- Ökade ansträngningar behövs för att inrätta de utbetalningsställen som skall ansvara för att överföra EU-medel till de slutliga förmånstagarna och för att genomföra det integrerade administrations- och kontrollsystemet (IACS) och mekanismerna för jordbrukshandel i alla länder med undantag för Slovenien och, när det gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet (IACS), för Cypern. Cypern och Malta måste skynda på förberedelserna för att tillämpa informationssystemet för jordbruksföretagens redovisningsuppgifter. Regler för ekologiskt jordbruk återstår att anpassa i Malta.
- Ett fåtal länder släpar efter i förberedelserna för att tillämpa EU-finansierade åtgärder för landsbygdsutveckling, framför allt Ungern men också Malta och Polen.
- Avsevärda brister finns fortfarande på det veterinära och fytosanitära området, framför allt i Tjeckien, Ungern och Polen, men också i Lettland och Slovakien. Alla anslutningsländer måste vidta åtgärder för att inrätta EU:s veterinära kontrollsystem

(inklusive importkontroller och djuridentifiering), åtgärder för att hantera transmissibla spongiforma encefalopater (t.ex. BSE) och animala biprodukter (framför allt Lettland, Malta och Polen), normer för struktur och hygien i beredningsfabriker för kött, mjölk och fisk (framför allt i Tjeckien, Ungern, Polen och Slovakien), gemensamma åtgärder avseende kontroll av rests substanser och fytosanitär kontroll (framför allt Polen). Andra områden där ökade ansträngningar krävs är: åtgärder för kontroll av djursjukdomar (Lettland); handel med levande djur och djurprodukter; djurens välbefinnande (Tjeckien, Lettland, Litauen och Polen) och djurfoder (Tjeckien, Estland, Cypern, Malta och Polen).

- Inom *fiske* krävs ökade ansträngningar av de sju fiskande anslutningsländerna med undantag för Malta och Slovenien för att inrätta den nödvändiga förvaltningen av resurser och flotta och för att säkerställa korrekt inspektion och kontroll. De baltiska länderna och Polen måste skynda på sina förberedelser för att delta i EU:s politik för fiskmarknaden. Estland, Litauen, Malta och Polen behöver förstärka förberedelsearbetet för att kunna dra nytta av EU:s strukturinsatser. Polen släpar också efter när det gäller statsstödsreglerna och anpassningen av internationella fiskeavtal.

Även om genomförandet av regelverket till stor del avklarats i de flesta länderna, kvarstår vissa särskilda frågor i sektorerna *transport* och *energi*. På energiområdet har Cypern inte genomfört regelverket avseende oljelager och reglerar, tillsammans med Lettland, för närvarande inte el- och gassektorerna enligt EU:s krav. Anpassningen inom vägtransport- och lufttransportområdena har försenats i Cypern, som tillsammans med Malta måste göra betydande ansträngningar när det gäller sjösäkerhet. Andra länder måste också öka sina ansträngningar avsevärt inom dessa tre sektorer: Slovakien och framför allt Tjeckien på vägtransportområdet, Estland och Lettland på lufttransportområdet, Estland och Polen på sjötransportområdet. Ungern släpar efter när det gäller genomförandet av regelverket för järnväg. Alla anslutningsländer måste fortfarande slutföra åtgärder för att tillämpa det senaste regelverket för *telekommunikationer*. Med undantag för Tjeckien och Slovenien krävs också ökade ansträngningar för att genomföra regelverket för posttjänster. Tjeckien, Cypern, Ungern och Polen måste slutföra anpassningen till regelverket för *audiovisuella tjänster*. För Polen krävs särskilda ansträngningar fortfarande.

Även om större delen av arbetet har gjorts inom *beskattningsområdet*, måste Lettland, Polen och Slovakien skynda på den återstående anpassningen till regelverket för mervärdesskatt och Polen och Slovakien även för punktskatter. Ökade ansträngningar krävs också av Estland, Malta och Slovenien för att uppfylla sina åtaganden när det gäller direkt beskattning. Lettland och Litauen har inte förberett sig i god tid för administrativt samarbete och ömsesidigt bistånd inom beskattning och *tullar*, även om en tillfällig lösning har hittats för Litauen. När det gäller *finansiell kontroll* krävs ytterligare ansträngningar av Tjeckien, Cypern, Ungern och Polen för att optimera intern finansiell kontroll i den offentliga sektorn. I Lettland borde den externa revisionen förstärkas. Ytterligare insatser krävs i Estland, Lettland, Ungern, Polen och Slovakien för att vid anslutningen vidta alla åtgärder för att säkerställa att EU:s finansiella intressen skyddas. När det gäller *ekonomisk och monetär union* måste Polen nu ta de slutliga stegen för att säkerställa centralbankens fulla oberoende.

Beträffande *socialpolitik och sysselsättning* har visserligen det mesta av förberedelsearbetet gjorts i god tid, men Tjeckien, Malta och Polen måste öka takten när det gäller att fullborda anpassningen till regelverket för arbetsmiljöfrågor, och Estland

och Polen till arbetsrätten. Anslutningsländerna måste fortfarande anta det senaste regelverket rörande tobaksvaror (med undantag för Tjeckien, Ungern, Malta och Slovenien) och bekämpa diskriminering. Malta behöver göra ansträngningar när det gäller smittsamma sjukdomar. Förberedelserna för insatser enligt Europeiska socialfonden borde förstärkas i alla länderna. Inom *miljöpolitikens* område måste framför allt Estland nu öka sina ansträngningar för att fullborda rättslig anpassning till EU:s regler för luftkvalitet, avfallshantering, naturskydd, föroreningar från industrin och strålskydd. Andra länder måste öka ansträngningarna på särskilda områden: avfallshantering i Malta; naturskydd i Tjeckien, Cypern, Ungern, Malta och Polen; förorening från industrin och riskhantering i Ungern, Polen och Slovakien; och genetiskt modifierade organismer i Cypern. När det gäller *yttre förbindelser*, måste alla anslutningsländer fullborda de steg som tagits för att omförhandla eller avsluta sina bilaterala avtal för att säkerställa att de är kompatibla med regelverket vid anslutning.

Även om programplaneringsprocessen framskrider på ett tillfredsställande sätt, krävs ytterligare insatser i de flesta av anslutningsländerna för att genomföra *struktur- och sammanhållningsfonderna*. Dessa insatser är särskilt brådskande med tanke på att insatser kommer att vara berättigade till finansiering från EU från och med 1 januari 2004, om mindre än två månader. Ett särskilt problem i alla anslutningsländer utgör bristen på tillräckligt många bra projekt som är färdiga att sättas igång. Programmets början kommer att försenas om det rättsliga ramverket, inklusive EU:s regler för offentlig upphandling, statsstöd och miljöskydd inte är på plats. Framför allt riskerar Tjeckien, Estland, Lettland, Ungern, Malta, Polen, Slovenien och Slovakien detta. Ökade ansträngningar krävs också i alla länder utom Malta för att förstärka förfarandena och institutionerna som inrättats för att genomföra strukturprogrammen. Det samma gäller förbättringar av finansiell förvaltning och kontroll i Tjeckien, Estland, Lettland, Litauen, Ungern, Malta, Polen, Slovenien och Slovakien.

Trots betydande och omfattande framsteg på området för *rättsliga och inrikes frågor* i alla anslutningsländerna, måste Malta, Polen och Slovakien fortfarande skynda på genomförandet av sin Schengen-handlingsplan. Ungern, Malta, Polen och Slovakien måste fortsätta att förstärka sina yttre gränser. Estland, Lettland, Slovenien och Slovakien måste förbättra skyddet av personliga uppgifter. Cypern, Polen och Slovenien måste nu fullborda anpassningen till EU:s viseringspolitik samt Lettland och Litauen till migrationspolitiken. Anslutningsländerna, utom Estland, Polen och Slovenien, tillämpar ännu inte regelverket för asylfrågor på ett korrekt sätt och måste nu ta itu med denna fråga. Litauen måste förstärka förberedelsearbetet för polissamarbete och tillhörande insatser för att bekämpa organiserad brottslighet. Kampen mot bedrägeri, korruption och penningtvätt behöver uppmärksammas mer i Tjeckien, Estland, Litauen och Polen. Vidare måste Lettland, Slovenien och Slovakien förstärka kampen mot bedrägeri och korruption medan Lettland och Polen behöver förstärka drogbekämpningen.

På alla dessa områden är korrigerande åtgärder nu möjliga och väntade, men anslutningsländerna varnas att mer omfattande och kraftfulla ansträngningar krävs för att lösa dem i tid för anslutningen. Om sådana ansträngningar inte görs som förväntat, finns det en verklig risk för förseningar i införlivandet och tillämpandet av regelverket vid anslutningen. Klara exempel utgörs av motviljan i vissa anslutningsländer mot att undanröja handelshinder som redan identifierats, eller otillräcklig rättslig anpassning och svag övervakning i den finansiella sektorn. Sådana fall skulle bli föremål för korrigeringsåtgärder från kommissionens sida och från unionen som beskrivs nedan.

Områden som inger allvarlig oro

Kommissionen har identifierat flera brister i förberedelserna för medlemskap, som inger allvarlig oro och där landet i fråga inte kommer att kunna genomföra regelverket vid anslutningen om inte omedelbara och beslutsamma insatser görs. Det rör 39 frågor som omfattar de tio länderna men ofta finns liknande brister i flera länder. De kan i stort sett hänföras till två typer av fall: de som rör den inre marknaden och de som påverkar förmedlingen av EU-medel till förmånstagare i de nya medlemsstaterna.

Inre marknaden

Tjeckien, Estland, Lettland, Litauen, Polen och Slovenien är avsevärt försenade när det gäller att införa *minimumkraven för utbildning, och regler för ömsesidigt erkännande för en rad yrken*, inklusive vårdirken. Yrkesgrupper från dessa länder, som till följd av detta, inte uppfyller minimikraven, kanske därför inte får möjlighet att dra nytta av rätten att utöva sitt yrke i andra medlemsstater förrän bristen avhjälpes.

De allvarliga förseningarna i omstruktureringen av **Maltas** industri för fartygsreparationer och skeppsbyggeri överensstämmer inte med villkoren, enligt vilka Malta kan ge *omstruktureringsstöd* till 2008. **Slovakien** uppfyller inte villkoren för produktionsbegränsningar som måste uppfyllas för att ge *skattemässigt stöd* till ett företag i stålindustrin fram till slutet av 2009 som längst. Dessa två fall av brist på efterlevnad ger oskäligen fördelar till de berörda företagen, och kräver korrigeringsåtgärder av Malta och Slovakien. I avsaknad av en tillfredsställande lösning kan kommissionen bli tvingad att vidta nödvändiga åtgärder, och dessa två länder och de berörda företagen riskerar att gå miste om fördelarna i de övergångsarrangemang som de uppnådde i anslutningsförhandlingarna.

Litauen och Polen vidtar inte de åtgärder som krävs för inspektion och kontroll av deras *fiskeflottor* och för att säkerställa tillämpningen av EU:s regler för förvaltning av resurser och flotta. Bristen på korrekta kontroller i en medlemsstat undergräver den gemensamma fiskepolitiken som helhet, eftersom det landets fiskefartyg skulle kunna fånga fisksorter och kvantiteter som andra inte har rätt att göra. Om det tillåts fortsätta efter anslutningen, kan åtgärder behövas för att skydda den inre marknaden.

Estland har envist försenat antagandet av EU-regler inom *arbetsrätt och lika behandling av kvinnor och män*. Brådskande korrigeringsåtgärder krävs liksom samtidiga ansträngningar för att inrätta de nödvändiga institutionella kontrollstrukturerna och för att bekanta ekonomiska aktörer med de nya reglerna för att säkerställa deras genomförande från anslutningen. Om dessa regler inte tillämpas skulle det hindra Estlands medborgare från att dra nytta av dessa regler, vars syfte är att förbättra arbetsvillkoren och möjligheterna för både män och kvinnor, och det skulle skapa ojämlika konkurrensvillkor mellan företag i Estland och i andra medlemsstater.

I **Lettland** förekommer allvarliga förseningar när det gäller *datorisering och möjligheter till sammankoppling* med EG-system vilket äventyrar att *tullunionen* fungerar korrekt, framför allt tullsystemet och det datoriserade transitsystemet. Detsamma gäller området *beskattning* där möjligheter till sammankoppling med systemet för utbyte av information om mervärdesskatt kanske inte kommer att fungera fullt ut vid anslutningen under rådande förhållanden. Det behövs en brådskande överföring av kunskap och erfarenhet, förstärkta mänskliga resurser, och inga förseningar i upphandlingen av utrustning. Om inte korrigerande åtgärder vidtas omedelbart för att undvika en allvarlig risk för att EU:s

tull- och beskattningssystemets smidiga funktion störs vid anslutningen, kommer lämpliga korrigeringsåtgärder att krävas.

När det gäller veterinär och fytosanitär kontroll är antagandet och genomförandet av nödvändig veterinär lagstiftning en brådskande nödvändighet i **Polen**. Otillräckliga framsteg har hittills gjorts när det gäller att organisera kontrollen av *djurtransporter* inom ramen för det övergripande veterinära kontrollsystemet i **Polen**. Det skulle äventyra integrationen av den polska djursektorn i den inre marknaden. Genomförandet av regelverket rörande *TSE* och *animaliskt avfall* är en källa till allvarlig oro i **Polen** och **Lettland**. Inte heller i **Malta** är åtgärderna och infrastrukturen för att hantera *animaliskt avfall* på plats ännu och kommer kanske inte att vara färdiga vid anslutningen. Särskilda åtgärder kan komma att krävas för att hindra dessa tillkortakommanden att påverka livsmedelssäkerhet och djurhälsa på EU-marknaden. I **Tjeckien**, **Ungern**, **Polen** och **Slovakien** kommer inte den nuvarande takten i förstärkandet att göra det möjligt för alla deras *livsmedelsanläggningar* att uppfylla sina åtaganden såsom överenskommit i anslutningsförhandlingarna. Särskilda åtgärder kommer att vidtas för att hantera de producenter som inte uppfyller villkoren, till exempel genom att införa restriktioner för tillverkning och marknadsföring av deras produkter. Polen har inte vidtagit nödvändiga åtgärder mot *ringröta på potatis och potatiskräfta*. Om detta inte åtgärdas kommer åtgärder att behöva vidtas för att skydda resten av EU från denna allvarliga växtsjukdom.

Tjeckien genomför och verkställer inte på lämpligt sätt det sociala och tekniska regelverket rörande *vägtransporter*, inklusive det som gäller tillträde till yrket och marknaden, arbets-, kör- och viloperioder, hastighetsbegränsande anordningar, körkort, säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods, dokument för fordonsregistrering och framför allt vägkontroller. På grund av bristande administrativ förmåga, organisation och utbildning görs alltför få kontroller av kör- och viloperioder och otillräcklig uppföljning av dessa kontroller. Till följd av detta, och om inte korrigerande åtgärder vidtas, kanske inte tjeckiska åkare bedriver sin verksamhet på ett säkert sätt och tjeckiska aktörer kommer att ha förmånligare villkor än sina konkurrenter på andra platser i EU, i vilket fall lämpliga åtgärder kommer att krävas för att garantera säkerhet och återskapa lika villkor.

Inom området sjösäkerhet är både **Cypern** och **Malta** kvar på Parisavtalets (Paris Memorandum of understanding) svarta lista. Inget av länderna har avsatt tillräckliga resurser för de uppgifter som följer med åtagandet att genomföra flaggstatskontroll av säkerheten hos sjögående fartyg. I fallet Cypern finns det också allvarlig oro beträffande hamnstatskontroll, inklusive resurserna som tilldelats denna. För både Cypern och Malta kräver genomförandet av dessa uppgifter uppmärksamhet omgående. Om det inte avhjälpes vid anslutningen, kan åtgärder krävas för att skydda andra medlemsstater från den skada som släpphänt genomförande i dessa två länder kan förorsaka.

Överföring av EU-medel

Alla anslutningsländer måste öka sina ansträngningar att inrätta nödvändiga förfaranden och institutioner för att tillämpa de interventioner i marknaden och direkta betalningar till bönder inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken, men betydande oro finns för att det inte kommer att finnas fungerande system vid anslutningen i framför allt **Cypern**, **Ungern**, **Malta**, **Polen** och **Slovakien**. Detta gäller inrättandet av ett utbetalningsställe och (med undantag för Cypern) genomförandet av det integrerade systemet för administration och kontroll, som är centrala inslag för betalning av medel

från den gemensamma jordbrukspolitikens fonder till bönder. Om inte detta åtgärdas riskerar nya medlemsstater att de inte kommer att ersättas helt och hållet av EU för betalningarna till deras bönder.

Cypern och **Malta** har ännu inte gjort tillräckliga framsteg när det gäller att inrätta de nödvändiga mekanismerna för utrikeshandel med jordbruksprodukter. Om detta inte åtgärdas kommer det att leda till problem på flera områden, inklusive förvaltningen av exportbidrag för export från dessa länder och förvaltningen av importlicenser. Sådana problem skulle kunna få återverkningar på återbetalningen ur EU-medel, så som beskrivits ovan.

Oron är stor när det gäller **Ungerns** förberedelser för att genomföra programmen för landsbygdsutveckling, framför allt på grund av antalet aktiviteter som ännu inte avslutats och på grund av den oklara definitionen av ansvar och den svaga samordningen. Det har lett till att Ungerns program kanske inte kan börja som planerat, vilket försenar berättigade bönders tillgång till stödåtgärderna.

När det gäller *marknadspolitiken för fiskeprodukter* råder allvarlig oro rörande **Polens** önskan att inrätta producentorganisationer, eftersom landet behöver ha de nödvändiga kontrollåtgärderna tillgängliga och den administrativa förmågan på plats. Polens fiskare kommer inte att kunna dra fördel av EU:s interventioner på marknaden förrän denna situation rättats till.

C. HANTERA BRISTER

Det är klart att ett misslyckande när det gäller att genomföra regelverket inom ett eller ett annat område efter anslutningen skulle påverka medborgarna och de ekonomiska aktörerna i det landet och göra att de inte kan dra full fördel av medlemskapet. Som väktare över fördragen skulle kommissionen agera för att driva igenom det landets förpliktelser enligt regelverket, och hjälpa till att återställa de fulla fördelarna av medlemskap.

På grund av den djupa integrationen inom unionen skulle ett sådant misslyckande i många fall också påverka medborgarna och aktörerna negativt i andra medlemsstater. Kommissionen kan därför, utöver genomdrivandet av regelverket, också i vissa fall behöva vidta åtgärder för att korrigera eller neutralisera sådana negativa gränsöverskridande effekter. Grunden för sådana insatser finns i ett antal särskilda bestämmelser i anslutningsfördraget.

Insatser från kommissionen och unionen kan ta formen av korrigerande åtgärder, men kan också inkludera åtgärder för att hjälpa en ny medlemsstat att övervinna inledande svårigheter.

1. Korrigerande åtgärder

När gemenskapens regelverk inte tillämpas korrekt i en medlemsstat kan både privata och offentliga aktörer vidta rättsliga åtgärder för att verkställa EG-lagstiftning. Medborgare och företag i de nya medlemsstaterna kommer att kunna väcka talan i nationella domstolar och i slutskedet i EG-domstolen och deras regeringar riskerar att bli dömda. Det gäller regelverket som kan tillämpas direkt efter anslutningen men också i viss utsträckning direktiv som inte införlivas eller som inte införlivats på korrekt sätt.

Kommissionen kan själv vidta åtgärder för att ta itu med överträdelser mot gemenskapsförpliktelser. Om en situation inte kan åtgärdas genom överträdelseförfarandet, vilket omfattar en formell skriftväxling med medlemsstaten i fråga, så kan kommissionen hänskjuta frågan till EG-domstolen.

Kommissionen ingriper också direkt i sin roll som verkställande myndighet, t.ex. vid överträdelser mot konkurrenslagar, eller i sin roll när det gäller att verkställa budgeten, t.ex. vid genomförandet av strukturfonderna. Framför allt om en ny medlemsstat inte följer de förfaranderegler eller materiella regler som rör *betalningar inom jordbruk* (antingen direkta betalningar till bönder eller andra interventioner) eller *betalning för projekt och åtgärder enligt sammanhållningsfonden eller strukturfonderna* kan kommissionen inte frigöra medel från gemenskapens budget. Till och med om sådana svårigheter bara är tillfälliga till sin karaktär, kan de ha allvarliga konsekvenser för medborgarnas och de ekonomiska operatörernas levnadsvillkor i den nya medlemsstaten, liksom på den övergripande balansen av finansiella transfereringar mellan en ny medlemsstat och gemenskapens budget. Konsekvenserna skulle inte vara resultatet av särskilda beslut av kommissionen, utan av att existerande lagar och regler tillämpas, vilka gäller alla nuvarande och framtida medlemsstater.

I vissa fall kan särskilda åtgärder krävas för att hindra eller ta itu med de (omedelbara) negativa konsekvenserna av att regelverket inte efterlevs. Möjligheten att vidta sådana skydds- eller förvaltningsåtgärder finns redan i regelverket på vissa områden, t.ex. när det gäller *livsmedelssäkerhet*: så som också skett tidigare i ett antal fall, kan kommissionen vidta åtgärder för att stoppa försäljning eller export av livsmedelsprodukter från en viss region eller en medlemsstat. Ett annat exempel utgör *vägtransporter*. Villkoren och förfarandena för att anta sådana åtgärder anges i de särskilda rättsliga instrument som omfattar den aktuella sektorn. I typfallet kan de utlösas av kommissionen, ibland efter konsultation med medlemsstaten, och förutsätter att det föreligger, eller riskerar att föreligga, ett akut problem som orsakar allvarlig skada.

Som en sista utväg innehåller anslutningsfördraget tre skyddsklausuler. Enligt den första (i artikel 37) kan både nuvarande och nya medlemsstater begära att kommissionen vidtar åtgärder för att åtgärda allvarliga och bestående svårigheter i en ekonomisk sektor. Även om detta skydd är avsett att hantera oförutsedda ekonomiska chocker som beror på utvidgningen, utesluts inte fall där sådana chocker skulle förstärkas av att den offentliga förvaltningen misslyckats med att genomföra regelverket på rätt sätt.

En andra skyddsklausul (artikel 38) är särskilt utformad för att göra det möjligt att åtgärda fall där en ny medlemsstat misslyckas med att uppfylla åtaganden som gjorts inom ramen för anslutningsförhandlingarna, inklusive korrekt tillämpning av regelverket. Om ett sådant misslyckande orsakar eller riskerar att orsaka en allvarlig störning i den inre marknadens funktion kan kommissionen vidta lämpliga åtgärder för att komma tillrätta med situationen. Sådana åtgärder kan syfta till att säkerställa en korrekt tillämpning av regelverket trots att förvaltningen i den nya medlemsstaten misslyckats med detta. De kan leda till att denna nya medlemsstat eller dess medborgare och ekonomiska aktörer tillfälligt utestängs från fördelarna av viss lagstiftning rörande inre marknaden och från fördelarna med medlemskap inom särskilda områden, för att skydda den inre marknadens integritet och hindra att andra skadas. Sådana skyddsklausuler tillämpas tills den nya medlemsstaten har uppfyllt sina åtaganden. Skyddsklausulen kan tillämpas på fall som rör den inre marknaden i vid bemärkelse, dvs. inte bara regelverket som omfattas av förhandlingskapitlen 1 till 6 (varor, personer, tjänster och

kapitalrörelser; bolags- och konkurrensrätt) utan också sektorspolitik som omfattas av andra förhandlingskapitel (t.ex. jordbruk, transport, telekommunikationer, energi, osv.) i den mån de har gränsöverskridande effekter.

Den tredje skyddsklausulen (artikel 39) liknar den andra men omfattar frågor som rör ömsesidigt erkännande i straffrättsliga och civilrättsliga frågor.

De tre typerna av skyddsåtgärder, som är grundade på anslutningsfördraget, kan vidtas fram till 1 maj 2007. Vid behov kan åtgärder som rör skyddet av den inre marknaden (enligt artikel 38) och det ömsesidiga erkännandet i straffrättsliga och civilrättsliga frågor (artikel 39) vidtas redan före anslutningen och träda i kraft vid anslutningen. Kommissionen kommer inte att tveka att använda sådana skyddsklausuler när omständigheterna kräver det.

Även om de skydds- eller förvaltningsåtgärder som vidtas måste vara proportionella mot problemets omfattning och måste utformas så att de leder till minsta möjliga störning, så blir i de flesta fall den oundvikliga konsekvensen att den nya medlemsstaten och dess medborgare tillfälligt inte kan dra full fördel av medlemskapet. Det ligger därför i alla parterns intresse att göra sitt yttersta för att undvika att en sådan situation uppstår genom att åtgärda de återstående bristerna snabbt och effektivt.

2. Stödåtgärder

Utöver korrigerande eller rättsliga insatser kan i en rad fall särskilda stödåtgärder hjälpa till att förbättra eller skynda på anpassningen till regelverket. Kommissionen är beredd att undersöka alla tillgängliga medel för att stödja de nya medlemsstaterna såväl före som efter anslutningen. Beroende på problemets karaktär kan stödet ta formen av inbördes utvärdering på frivillig grund, utbildningsseminarier organiserade av TAIEX (Byrån för tekniskt bistånd och informationsutbyte), stöd genom SIGMA (Stöd till förbättrad styrning och förvaltning i central- och östeuropeiska länder), förenklad partnersamverkan ("Twinning light") eller liknande instrument, som kan mobiliseras snabbt och inriktas på väl preciserade frågor, i enlighet med den särskilda s.k. övergångsåtgärden för institutionell uppbyggnad.

Finansiering kan sökas ur återstående Phare-medel som inte fördelats, liksom – från och med anslutningen – ur ytterligare medel som är tillgängliga enligt övergångsåtgärden för institutionell uppbyggnad (*se även avsnitt 0 nedan*). Ett antal existerande specialiserade mekanismer (t.ex. Tull 2007, Fiscalis och andra program) kan också användas för att åtgärda brister i de nya medlemstaterna.

D NÄSTA STEG

1 Fram till anslutning

Anslutningsländerna och kommissionens avdelningar har samarbetat väl när det gäller att identifiera de återstående bristerna i förberedelserna. Alla ansträngningar måste nu inriktas på att lösa de kvarvarande problemen i införlivandet och genomförandet av gemenskapens regelverk så att alla brister som återstår kan ha avhjälpits vid anslutningen. Även om kommissionens avdelningar kommer att arbeta på ett konstruktivt sätt med anslutningsländerna för att identifiera sätt och metoder för att uppnå detta mål, är detta en uppgift och ett ansvar för anslutningsländerna själva. Bara ett fåtal månader återstår.

Med tanke på dess roll som fördragens väktare kommer kommissionen att fortsätta övervakningen fram till anslutningen. Det har också rådet krävt. Kommissionen avser att koncentrera sig på frågor som kräver ökade ansträngningar och särskilda frågor som väcker allvarlig oro och som identifierats i denna rapport, och på att stämma av med anslutningsländerna de framsteg som gjorts sedan den 30 september, som användes som sista dag i de heltäckande övervakningsrapporterna. Denna uppföljning av resultaten i rapporten måste genomföras före den 1 maj 2004 och kommer att utgöra ett väsentligt steg för att göra det möjligt för kommissionen att föreslå och besluta om politiska åtgärder, där sådana fortfarande behövs före anslutningen. Där omständigheterna så kräver kommer kommissionen att vidta nödvändiga politiska åtgärder, inklusive skyddsåtgärder, överträdelseförfaranden eller åtgärder rörande finansiell förvaltning.

Stödåtgärder, enligt punkt C.2 ovan, måste igångsättas snabbt på grundval av de konkreta resultaten i de heltäckande övervakningsrapporterna så att de kan ge påtagliga resultat där det fortfarande behövs före anslutningen. Kommissionens avdelningar kommer att arbeta aktivt med denna uppgift.

2 Från anslutning

Från anslutningen kommer kommissionen att ikläda sig sin normala roll gentemot en medlemsstat men dess **övervakning** av hur de nya medlemsstaterna uppfyller sina förpliktelser kommer inte att minska. Den kommer att följa olika förfaranden och komma till uttryck på ett annat sätt, t.ex. genom att använda ”resultattavla för den inre marknaden” beträffande införlivandet av inre marknadsdirektiven i stället för ”återkommande rapporter”. Där det är möjligt kommer detta att bygga på den pågående föranmälan av direktivs införlivande genom TAIEX-kontoret. Kommissionen kommer att ta på sig sin normala uppgift att samordna och genomföra regelverkets regler och, när så behövs, vidta administrativa och rättsliga åtgärder. Medborgare och ekonomiska aktörer kommer att ha en mer direkt relation till kommissionen än tidigare, eftersom de kommer att ha rätten att framföra klagomål när de upplever att deras nationella förvaltning inte följer regelverket och få detta undersökt. Dessutom kommer, som redovisats ovan, vissa särskilda förfaranden, som skyddsklausulerna enligt anslutningsfördraget, att vara tillämpliga efter anslutningen.

Phare-programmet och stödprogrammen för Cypern och Malta avslutas den 31 december 2003 i de nya medlemsstaterna liksom unionens två andra huvudsakliga program för stöd inför anslutningen, ISPA och Sapard, även om genomförandet kommer att fortsätta efter anslutningen.

Inte desto mindre kommer genomförandet av Phare-programmen och deras motsvarigheter för Cypern och Malta, som beslutats före 1 januari 2004 att fortsätta under de kommande tre åren. Nationella fonden och genomförandeorganen i den nya medlemsstaten kommer att ha full befogenhet och bära det fulla ansvaret för genomförandet. Kommissionen kommer att avstå från förhandskontroll när det gäller upphandlingsförfarande och avtalsslutande efter att ha kontrollerat att dessa strukturer i anslutningsländerna uppfyller de kriterier som angivits i förordningen om samordning av föranslutningsstödet¹ I anslutningsfördraget (artikel 33 i akten) anges att

---

¹ Rådets förordning (EG) nr 1266/1999 av den 21 juni 1999 om samordning av stödet till kandidatländerna inom ramen för föranslutningsstrategin och om ändring av förordning (EEG) nr 3906/89, (EGT nr L 161, 26.6.1999, s. 68)

anslutningsländerna måste erhålla detta beslut avstående från förhandskontroll senast vid anslutningen. Om detta mål inte uppnås kan det leda till avstängning eller till och med förlust av medel.

Från och med anslutningen kommer ytterligare öronmärkt stöd för att förbättra genomförandet och verkställandet av regelverket att vara tillgängligt för de nya medlemsstaternas offentliga förvaltningar genom den s.k. **övergångsåtgärden för institutionell uppbyggnad**. ”Övergångsmekanismen” är ett nytt tillfälligt instrument för att fortsätta stödet till de nya medlemsstaterna för att utveckla och förstärka deras administrativa förmåga att genomföra gemenskapslagstiftning och kontrollera att den efterlevs på ett antal nyckelområden och att främja inbördes utbyte av goda rutiner. Sammanlagt 426 miljoner euro (2004 års priser) finns tillgängliga för de första tre åren efter anslutningen. ”Övergångsmekanismen” påminner om Phares institutionsbyggande insatser, inte bara beträffande målet, utan också – för att uppnå kontinuitet, enkelhet och effektivitet – när det gäller reglerna för dess genomförande av de nya medlemsstaterna, vilka kommer att följa dem som gäller för Phare så nära som möjligt.

Programmen **IPA** och **Sapard** (och inslaget av ekonomisk och social sammanhållning i Phare-programmet) kommer att ersättas av den större sammanhållningsfonden och Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). En smidig övergång kommer att säkerställas av pågående insatser inom områdena transport och miljö enligt ISPA och rörande landsbygdsutveckling enligt Sapard, vilka kommer att inordnas i dessa program. Dessutom kommer projekt i de nya medlemsstaterna att bli berättigade till EU:s strukturfondsmedel från Europeiska regionala utvecklingsfonden och den europeiska socialfonden från och med 1 januari 2004.

I och med att Amsterdamfördraget trädde i kraft i maj 1999 integrerades **Schengenregelverket**, inklusive Schengenavtalets genomförandemekanismer (i två steg), inom ramen för Europeiska unionen. Anslutning till EU kommer emellertid inte omedelbart att leda till att de inre gränskontrollerna avskaffas utan det kommer att bli föremål för ett separat rådsbeslut. Beslutet, som bekräftar förmågan hos varje ny medlemsstat att genomföra Schengenregelverket, kommer att beakta alla villkor och förfaranden som tillämpas på Schengensamarbetet, på samma grundval som för de nuvarande medlemsstaterna.

En Schengenmekanism inrättades för att komma tillrätta med brister som identifierats i förberedelserna för att delta i Schengen. Dess syfte är att förstärka infrastrukturen och utrustningen för att genomföra Schengenregelverket med särskild inriktning på att förstärka den yttre gränskontrollen. Schengenmekanismen, som uppgår till 963 miljoner euro (2004 års priser) kommer att vara tillgänglig för sju förmånsberättigade nya medlemsstater under de tre första åren efter anslutningen.

De tio anslutningsländerna kommer att snabbt och fullständigt integreras i de nuvarande EU-förfarandena för **budgetövervakning och samordning av ekonomisk politik**, genom att samma regler som för existerande medlemsstater tillämpas. Framför allt kommer de att inkluderas redan i uppdateringen 2004 av de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken med ett tvåårigt perspektiv för perioden 2004-2005. Det kommer att finnas länderspecifika rekommendationer och anslutningsländerna kommer att för första gången inkluderas i rapporten om genomförandet av de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken i januari 2005.

Med avseende på budgetövervakning förväntas tidsfristerna (före 1 mars och före 1 september) för finanspolitiska anmälningar att iakttas år 2004. Från och med anslutningen kan kommissionen, när det behövs, inleda förfarande vid alltför stora underskott.

De nya medlemsstaterna föreslås att till den 15 maj 2004 inlämna sina första konvergensprogram, vilka kan vara en uppdatering av de ekonomiska programmen inför anslutningen. De nya konvergensprogrammen inlämnas, enligt den uppförandekodex som finns, mellan mitten av oktober och 1 december 2004.

Med avseende på valutakursen, som är en viktig del av EU:s ramverk för politisk samordning, skall vid anslutningen nya medlemsstater behandla sin växelkurspolitik som en fråga av gemensamt intresse i enlighet med EG-fördraget. En ny medlemsstat kan på begäran gå med i växelkursmekanismen ERM-II efter anslutningen, förutsatt att överenskommelse nås om det centrala paritets- och fluktuationsutrymmet. Växelkurssystemen skall emellertid inte ses isolerat och deltagande i ERM-II borde bidra till att uppnå real och nominell konvergens. Även om ERM-II ger viss flexibilitet, kan det vara meningsfullt att stå utanför ERM-II under viss tid mot bakgrund av stora och fluktuerande kapitalflöden, stora finanspolitiska obalanser, eller riskerna för stora ekonomiska chocker.

Anslutningsländerna kommer att delta i den ekonomiska och monetära unionen ”med ett undantag” vilket innebär att de ännu inte har uppfyllt kriterierna för att anta den gemensamma valutan. Anslutningsländerna har redovisat strategier för att gå med i euroområdet som det slutliga målet. Dessa planer skiljer sig från land till land, vilket speglar inledningsvis olika ekonomiska förutsättningar och växelkurssystem. I EG-fördraget anges inte en tidtabell men medlemsstaterna skall eftersträva en politik som är inriktad på en hög grad av hållbar konvergens. Detta kommer att undersökas åtminstone vart annat år, eller på begäran av en medlemsstat med ett undantag. Avsikten är att presentera en sådan bedömning i en s.k. konvergensrapport för första gången i slutet av 2004.

E. SLUTSATSER

Kommissionen har fortlöpande övervakat framstegen som anslutningsländerna gjort över ett antal år för att leva upp till kraven som ett medlemskap innebär. Resultaten från denna grundliga övervakning sammanfattades senast offentligt i 2002 års återkommande rapporter och strategidokument. Två övervakningsprogram redovisades för rådet i februari och maj 2003 i samband med uppföljningen av förhandlingarna. Kommissionen avslutar denna process med en serie heltäckande övervakningsrapporter för varje anslutningsland, i vilka studeras framför allt ländernas förmåga att uppfylla sina åtaganden när det gäller tillämpandet av hela regelverket från medlemskapets första dag.

I dessa rapporter bekräftas att anslutningsländerna gjort särskilda ansträngningar under det senaste året för att fullborda sina långvariga förberedelser för medlemskap, vilket visar deras åtagande att tillämpa regelverket från den 1 maj 2004. De har nått en mycket hög grad av anpassning och förtjänar i allmänhet att lovordas för dessa resultat. Övervakningsprogrammet har visat sig vara ett effektivt verktyg i sammanhanget och har bidragit till att förberedelserna skyndats på.

I denna heltäckande aktivitet har kommissionen inte mött några större överraskningar eller upptäckter i sista minuten. Övervakningen bekräftar tidigare analyser och noterar de

övergripande framsteg som gjorts sedan de senaste återkommande rapporterna som offentliggjordes i oktober 2002.

I ljuset av de detaljerade resultat som beskrivs i denna rapport kan slutsatsen dras att, på det hela taget, förväntas anslutningsländerna vara färdiga för medlemskap på det helt övervägande antalet områden, även om mindre justeringar fortfarande krävs i vissa fall. Samtidigt återstår ett antal frågor att tackla, vilket kommer att kräva ökade ansträngningar fram till anslutningen.

Det finns ett begränsat antal frågor som väcker allvarlig oro. Efter denna rapport kommer kommissionen att för vart och ett av anslutningsländerna påpeka de särskilda bekymmer som upptäckts genom att sända varningsbrev och organisera lämpliga konsultationer. Utan omedelbar och beslutsam handling kommer de berörda länderna troligen inte kunna fullfölja sina åtaganden i samband med medlemskapet inom dessa särskilda områden och deras medborgare och ekonomiska aktörer kommer inte att åtnjuta de fulla fördelarna av medlemskap i EU. Sådana särskilda problem har hittats i samtliga anslutningsländer och rör mellan ett och fyra kapitel i regelverket beroende på landet. Alla ansträngningar måste nu inriktas på att lösa de kvarvarande problemen i införlivandet och genomförandet av gemenskapens regelverk så att alla brister som återstår kan ha avhjälpits vid anslutningen. Det kan uppnås. Där så behövs är kommissionen beredd att stödja anslutningsländernas förvaltningar med riktat stöd som kan igångsättas snabbt.

Tillsammans med anslutningsländerna kommer kommissionen att fortsätta att övervaka de återstående frågorna under månaderna fram till anslutning. På områden där det upptäckts att återstående uppgifter inte slutförts före anslutningen som krävts, är kommissionen besluten att vidta nödvändiga åtgärder, vid behov före anslutningen, för att åtgärda en sådan situation.

Förberedelserna i anslutningsländerna har nått ett avancerat stadium. Kommissionen är säker på att utvidgningen kommer att äga rum den 1 maj 2004 under goda förutsättningar. Den kommer emellertid inte att tveka använda alla de medel som står till dess förfogande för att säkerställa ett korrekt genomförande av unionens regler och program i enlighet med dess roll som väktare för fördragen till fördel för alla unionens medlemsstater.

BILAGOR

BILAGA: SLUTSATSER I DE HELTÄCKANDE ÖVERVAKNINGSRAPPORTERNA FÖR TJECKIEN, ESTLAND, CYPERN, LETTLAND, LITAUEN, UNGERN, MALTA, POLEN, SLOVENIEN OCH SLOVAKIEN

Tjeckien

Tjeckien har på det hela taget upprätthållit makroekonomisk stabilitet. De offentliga finanserna har emellertid försämrats. Tjeckien fortsatte sitt reformarbete, låt vara med tvekan

Beträffande de områden där förbättringar föreslogs i förra årets rapport har vissa framsteg gjorts, men uppgifter kvarstår. Den fortsatta ökningen av underskottet i de offentliga finanserna ledde regeringen till att ta steg mot en konsolidering av de offentliga finanserna och tillkännage ett åtgärds paket med siktet inställt på att minska underskottet till 4 % år 2006. En mer långtgående och heltäckande reform av de sociala förmånerna, pensionssystemet och sjukvården behövs. Det tjeckiska konsolideringsorganet återupptog försäljningen av dåliga tillgångar till privata investerare. Denna process borde intensifieras för att befria ekonomin från felallokerade resurser.

När det gäller förvaltningens och rättsväsendets övergripande förmåga är förutsättningarna tillräckliga för att den tjeckiska offentliga förvaltningen och rättsväsendet skall kunna genomföra regelverket, men det finns utrymme för ytterligare förbättringar. Inom området offentlig förvaltning borde tillräckliga resurser avsättas för genomförandet av lagen om den offentliga förvaltningen, som träder i kraft den 1 januari 2005. När det gäller rättsväsendet är minskandet av domstolsförhandlingarnas längd ett nyckelområde för fortsatta förbättringar. Kampen mot korruption behöver fortsätta att ges hög prioritet, framför allt behöver de faktiska åtalerna för korruption drivas på.

Vad beträffa genomförandet av regelverket inom särskilda politikområden redovisas resultaten i denna rapport nedan.

För det första skall det påpekas att Tjeckien har nått en **hög grad av anpassning till regelverket** inom det flesta politikområdena.

Landet förväntas vid anslutningen kunna genomföra regelverket efter behov inom följande områden: övergripande och förfaranderelaterade åtgärder, den s.k. nya metoden för lagstiftning och området som inte omfattas av harmonisering inom kapitlet *fri rörlighet för varor*; medborgarnas rättigheter, fri rörlighet för arbetstagare och samordning av socialförsäkringssystem inom *fri rörlighet för människor*; banksektorn, investeringstjänster, värdepappersmarknader och skyddet av personliga uppgifter inom området för *frihet att tillhandahålla tjänster*; kapitalrörelser och betalningar, och betalningssystem som hänger samman med den *fria rörligheten för kapital*; *bolagsrätt* och bokföring; och antitrustregler inom *konkurrenspolitiken*. På området *jordbruk* förväntas Tjeckien vid anslutningen kunna genomföra regelverket inom ett antal övergripande områden, inom de flesta gemensamma marknadsorganisationerna, vad beträffar kontroll av djursjukdomar på det veterinära området och inom landsbygdsutveckling; och inom *fiske*.

Tjeckien förväntas också vara i stånd att genomföra regelverket vid anslutningen inom: de flesta områdena inom sektorn *transport*; *beskattning*; *ekonomisk och monetär union*; *statistik*; arbetsrätt, lika behandling av kvinnor och män, social dialog, folkhälsa, sysselsättningspolitik, social integration och socialskydd inom området för *socialpolitik och sysselsättning*; *energisektorn*; *industripolitik*; *små och medelstora företag*; *vetenskap och forskning*; *utbildning*; postsektorn inom området för *telekommunikationer och informationsteknologier*,

kultur inom området *kultur och audiovisuell politik*; territoriell organisation och programplanering inom *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; övergripande lagstiftning, luftkvalitet, avfallshandling, föroreningar från industrin och riskhantering, vattenkvalitet, kemikalier och genetiskt modifierade organismer, buller samt kärnsäkerhet och strålskydd inom *miljöpolitiken*; säkerhetsrelaterade åtgärder, icke-säkerhetsrelaterade åtgärder och konsumentorganisationer när det gäller *konsument- och hälsoskydd*; nästan alla aspekter av *rättsliga och inrikes frågor*; *tullunion*; den gemensamma handelspolitiken, politik för humanitär hjälp och utvecklingsstöd inom regelverket rörande *yttre förbindelser*; *gemensam utrikes- och säkerhetspolitik*; extern revision och skydd för EG:s finansiella intressen på området *finansiell kontroll*; och *finansiella och budgetmässiga bestämmelser*.

För det andra uppfyller Tjeckien delvis sina åtaganden och krav inom vissa områden och måste göra **ökade ansträngningar** för att fullborda sina förberedelser för anslutning.

I detta ingår sektorlagstiftning enligt den "gamla metoden" och offentlig upphandling på området *fri rörlighet för varor*; på området *fri rörlighet för tjänster*; på områdena försäkring, informationssamhällets tjänster, samt etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla icke-finansiella tjänster; på området för *fri rörlighet för kapital*, kampen mot penningtvätt; inom området för *bolagsrätt*, skyddet för immaterialrättigheter och industriella rättigheter; samt regler för statsstöd inom *konkurrenspolitiken*. På området för *jordbruk* rör det utbetalningsstället, det integrerade administrations- och kontrollsystemet, handelsmekanismer, de gemensamma marknadsorganisationerna för socker, vin och alkohol, samt nötkött och nästan alla fytosanitära och veterinära frågor.

Detta gäller också områdena för: hälsa och säkerhet, Europeiska socialfonden och antidiskriminering inom området för *socialpolitik och sysselsättning*, sektorn för *telekommunikationer*; audiovisuell politik på området *kultur och audiovisuell politik*; institutionella strukturer, det rättsliga ramverket samt finansiell förvaltning och kontroll på området för *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; naturskydd på området för *miljöpolitik*; marknadsövervakning på området för *konsument- och hälsoskydd*; kampen mot bedrägeri, korruption och penningtvätt, samt asylfrågor inom området för *rättsliga och inrikes frågor*; *yttre förbindelser* beträffande bilaterala avtal med tredje land, samt intern finansiell kontroll i den offentliga sektorn och kontroll över utgifter för strukturinsatser inom området för *finansiell kontroll*.

För det tredje måste Tjeckien göra omedelbara och beslutsamma insatser för att åtgärda tre frågor som väcker **allvarliga farhågor** inom tre kapitel i regelverket om landet skall vara färdigt vid anslutningsdatumet.

Det rör området *fri rörlighet för personer* och sammanhänger med Tjeckiens förberedelser för ömsesidigt erkännande av kvalifikationer inom vissa yrken, inklusive i sjukvårdssektorn. På området *jordbruk* gäller det framstegen i uppgraderandet av livsmedelsanläggningar för att klara kraven på folkhälsans område. Slutligen gäller det *vägtransporter* där genomförandet av det sociala och tekniska regelverket borde förstärkas avsevärt.

Estland

Mot bakgrund av svag efterfrågan i omvärlden förblev Estlands makroekonomiska resultat stabilt men underskottet in bytesbalansen ökade påtagligt. Myndigheterna håller fast vid sitt reformarbete, framför allt när det gäller pensionsreformer och finansiell övervakning.

Beträffande de områden där förbättringar föreslogs i förra årets rapport har vissa framsteg gjorts, men uppgifter kvarstår. Den expansiva finanspolitiken, framför allt under 2002 och 2003, på lokal och central nivå utgör en risk för den makroekonomiska stabiliteten, framför allt mot bakgrund av ett ökande bytesbalansunderskott. Aktiv arbetsmarknadspolitik har drivits för att komma till rätta med arbetslöshetsproblemet och framstegen har hittills varit tillfredsställande. Omstruktureringen av oljeskiffersektorn fortsätter, men någon ytterligare liberalisering av energimarknaden har inte skett.

När det gäller förvaltningens och rättsväsendets övergripande förmåga är förutsättningarna tillräckliga för att den estniska offentliga förvaltningen och rättsväsendet skall kunna genomföra regelverket, men det finns utrymme för ytterligare förbättringar. Inom offentlig förvaltning borde svagheter i anställningsvillkoren och karriärstrukturerna förbättras, liksom samordningen inom hela den offentliga förvaltningen. Ett antal ytterligare reformer återstår att göra inom rättsväsendet och kommer delvis att bli ett resultat av den nya straffprocesslagen som skall träda i kraft i juli 2004. Estland borde fortsätta att förbättra effektiviteten hos sina åtgärder mot korruption.

Vad beträffar genomförandet av regelverket inom särskilda politikområden, redovisas resultaten i denna rapport nedan.

För det första skall det påpekas att Estland uppnått en **hög grad av anpassning till regelverket** inom det flesta politikområdena.

Landet förväntas vid anslutningen kunna genomföra regelverket efter behov inom följande områden: övergripande och förfaranderelaterade åtgärder, och den s.k. nya metoden för lagstiftning inom kapitlet för *fri rörlighet för varor*; medborgarnas rättigheter, fri rörlighet för arbetstagare och samordning av socialförsäkringssystem i samband med *fri rörlighet för personer*; banksektorn och försäkring när det gäller *frihet att tillhandahålla tjänster*; kapitalrörelser och betalningar, samt betalningssystem som hänger samman med den *fria rörligheten för kapital*; *bolagsrätt* och bokföring; och *konkurrenspolitik*. På området *jordbruk* väntas Estland vid anslutningen kunna genomföra regelverket inom ett antal övergripande områden, inom de flesta gemensamma marknadsorganisationerna, inom landsbygdsutveckling, och på det veterinära området inom t.ex. kontroll av djursjukdomar, husdjursuppfödning och djurens välbefinnande; och inom *fiske*, när det gäller statsstöd och internationella avtal.

Estland förväntas också vara i stånd att genomföra regelverket vid anslutningen inom: huvuddelen av *transport*-sektorn; de flesta områdena inom *beskattning*; *ekonomisk och monetär union*; *statistik*; arbetsmiljöfrågor, social dialog, sysselsättningspolitik, social integration och socialskydd inom området för *socialpolitik och sysselsättning*; sektorn *energi*; *industripolitik*; *små och medelstora företag*; *vetenskap och forskning*; *utbildning*; *kultur och audiovisuell politik*; programplanering inom *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; övergripande lagstiftning, industriell riskhantering, vattenkvalitet, kemikalier, genetiskt modifierade organismer och buller i kapitlet *miljö*; säkerhetsrelaterade åtgärder och konsumentorganisationer när det gäller *konsument- och hälsoskydd*; nästan alla aspekter av *rättsliga och inrikes frågor*; *tullunion*; den gemensamma handelspolitiken, politik för humanitär hjälp och utvecklingsstöd inom regelverket rörande *yttre förbindelser*; *gemensam utrikes- och säkerhetspolitik*; de flesta aspekterna av *finansiell kontroll*; och på området för *finansiella och budgetmässiga bestämmelser*.

För det andra uppfyller Estland delvis sina åtaganden och krav inom vissa områden och måste göra **ökade ansträngningar** för att fullborda sina förberedelser för anslutningen.

I detta ingår sektorlagstiftning enligt den "gamla metoden" rörande *fri rörlighet för varor*, liksom offentlig upphandling och området som inte omfattas av harmonisering; inom *fri rörlighet för tjänster*, investeringstjänster och värdepappersmarknader, skydd av personliga uppgifter, informationssamhällets tjänster, samt etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla icke-finansiella tjänster; på området för *fri rörlighet för kapital*; förstärkningen av ansträngningarna i kampen mot penningtvätt; och på området för *bolagsrätt*, skyddet för immaterialrättigheter och industriella rättigheter. På området *jordbruk* rör det utbetalningsstället, det integrerade administrations- och kontrollsystemet (IACS), handelsmekanismer, de gemensamma marknadsorganisationerna för mjölk, TSE och animaliska biprodukter, de veterinära kontrollsystemen, handel med levande djur och djurprodukter, folkhälsa i livsmedelsanläggningar, gemensamma åtgärder, djurfoder och fytosanitära frågor; och på de flesta områden inom *fiske*.

Detta gäller också områdena för: luft- och sjötransport, direkt beskattning; folkhälsa, Europeiska socialfonden, samt antidiskriminering inom området *socialpolitik och sysselsättning*; telekommunikationer och informationsteknologier, inklusive postsektorn; det rättsliga ramverket, institutionella strukturer och finansiell förvaltning och kontroll för *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; rättslig anpassning och genomförande på områdena luftkvalitet, avfallshantering, föroreningar från industrin, naturskydd, samt kärnsäkerhet och strålskydd inom *miljöpolitik*; marknadsövervakning och icke-säkerhetsrelaterade åtgärder på området *konsumentfrågor och hälsoskydd*; dataskydd, och kampen mot bedrägeri, korruption och penningtvätt på området *rättsliga och inrikes frågor*; *yttre förbindelser*, vad beträffar bilaterala avtal med tredje land; och skyddet av EG:s finansiella intressen inom *finansiell kontroll*.

För det tredje måste Estland göra omedelbara och beslutsamma insatser för att åtgärda tre frågor som väcker **allvarliga farhågor** inom två kapitel i regelverket om landet skall vara färdigt vid anslutningsdatumet.

Det rör området *fri rörlighet för personer*, och sammanhänger med Estlands förberedelser för ömsesidigt erkännande av kvalifikationer för vissa yrken inom sjukvårdssektorn. Det rör också området *socialpolitik och sysselsättning*, beträffande arbetsrätt och lika behandling av kvinnor och män.

Cypern

Cyperns ekonomi försvagades under 2002 – även om den fortsatte att fungera väl – medan inflationen, bytesbalansen och underskottet i statens finanser försämrades. Strukturereformerna har fortsatt långsamt men vissa långsiktiga frågor kvarstår.

Beträffande de områden där förbättringar föreslogs i förra årets rapport har vissa framsteg gjorts, men uppgifter kvarstår. Liberalisering inom telekom, energi, lufttransport och posttjänster under 2003 har genomförts inom en del områden men återstår att tillämpa i praktiken inom andra. Finanspolitisk konsolidering misslyckades märkbart med att nå målen och underskottet i bytesbalansen ökade. Framsteg har nåtts inom finansiell övervakning men ytterligare förbättringar krävs. När det gäller förvaltningens och rättsväsendets övergripande förmåga är förutsättningarna tillräckliga för att den cypriotiska offentliga förvaltningen och rättsväsendet skall kunna genomföra regelverket, men det finns utrymme för ytterligare förbättringar. På området offentlig förvaltning behöver den offentliga sektorns opartiska karaktär förstärkas och svagheter behöver åtgärdas när det gäller utbildning och personal inom ett antal organ som genomför regelverket. Inom rättsväsendet borde längden hos domstolsförhandlingarna minskas för att säkerställa regelverkets korrekta verkställande.

Cypern borde fortsätta att bekämpa korruption på grundval av en heltäckande antikorrupcionspolitik, som inkluderar regler för finansieringen av politiska partier.

Vad beträffa genomförandet av regelverket inom särskilda politikområden redovisas resultaten i denna rapport nedan.

För det första skall det påpekas att Cypern uppnått en **hög grad av anpassning till regelverket** inom det flesta politikområdena.

Landet förväntas vid anslutningen kunna genomföra regelverket efter behov inom följande områden: övergripande och förfaranderelaterade åtgärder, den s.k. nya metoden för lagstiftning, offentlig upphandling och området som inte omfattas av harmonisering inom kapitlet för *fri rörlighet för varor*; ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer, medborgarnas rättigheter, fri rörlighet för arbetstagare och samordning av socialförsäkringssystem inom ramen för *fri rörlighet för människor*; banksektorn och försäkringssektorn, skyddet av personliga uppgifter, etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla icke-finansiella tjänster inom området för *frihet att tillhandahålla tjänster*; *fria rörligheten för kapital*, inklusive penningväxt; *bolagsrätt* och bokföring; samt *konkurrenspolitik*. På området *jordbruk* väntas Cypern vid anslutningen kunna genomföra regelverket inom ett antal övergripande områden, inklusive det integrerade administrations- och kontrollsystemet, inom de gemensamma marknadsorganisationerna, inom landsbygdsutveckling, och inom veterinära frågor som rör kontroll av djursjukdomar, handel med levande djur, djurens välbefinnande och husdjursuppfödning; och inom *fiske* på områdena strukturinsatser, marknadspolitik, statsstöd och internationella avtal.

Cypern förväntas också vara i stånd att genomföra regelverket vid anslutningen inom: trans-europeiska nätverk inom *transportpolitiken*; *beskattning*; *ekonomisk och monetär union*; *statistik*; arbetsrätt, lika behandling av kvinnor och män, arbetsmiljöfrågor, social dialog, sysselsättningspolitik, social integration och socialskydd inom området för *socialpolitik och sysselsättning*; effektivitet och förnyelsebar energi, kärnkraft och kärnsäkerhet i sektorn *energi*; *industripolitik*; *små och medelstora företag*; *vetenskap och forskning*; *utbildning*; kultur inom området *kultur och audiovisuell politik*; rättsliga ramverket, programplanering samt finansiell förvaltning och kontroll för *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; övergripande lagstiftning, luftkvalitet, avfallshantering, föreningar från industrin och riskhantering, vattenkvalitet, kemikalier, buller samt kärnsäkerhet och strålskydd i kapitlet *miljö*; säkerhetsrelaterade åtgärder och konsumentorganisationer när det gäller *konsumentfrågor och hälsoskydd*; de flesta aspekterna av *rättsliga och inrikes frågor*; *tullunion*; den gemensamma handelspolitiken, politik för humanitär hjälp och utvecklingsstöd inom regelverket rörande *yttre förbindelser*; *gemensam utrikes- och säkerhetspolitik*; extern revision, kontroll över utgifter för strukturinsatser och skyddet av EU:s finansiella intressen på området *finansiell kontroll*; och *finansiella och budgetmässiga bestämmelser*.

För det andra uppfyller Cypern delvis sina åtaganden och krav inom vissa områden och måste göra **ökade ansträngningar** för att fullborda sina förberedelser för anslutningen.

Detta inkluderar sektorlagstiftning enligt den "gamla metoden" rörande *fri rörlighet för varor*; på området *fri rörlighet för tjänster*; områdena investeringstjänster och värdepappersmarknader, samt informationssamhällets tjänster; och inom området *bolagsrätt* skyddet för immaterialrättigheter och industriella rättigheter. På området *jordbruk* rör det informationssystemet för jordbruksföretagens redovisningsuppgifter, det veterinära kontrollsystemet, transmissibla spongiforma encefalopatier (TSE) och animaliska biprodukter,

folkhälsa i livsmedelsanläggningar, gemensamma åtgärder, djurfoder och vissa aspekter av fytosanitär lagstiftning; och beträffande *fiskepolitiken* förvaltningen av resurser och flotta, samt inspektion och kontroll.

Detta gäller också områdena för: vägtransporter och lufttransporter på området *transportpolitik*; folkhälsa, Europeiska socialfonden och antidiskriminering på området *socialpolitik och sysselsättning*; försörjningstrygghet och konkurrenskraft samt den inre energimarknaden på området *energi*; *telekommunikation och informationsteknologier*, inklusive posttjänster; audiovisuell politik inom *kultur och audiovisuell politik*; institutionella strukturer på området *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; naturskydd och genetiskt modifierade organismer inom *miljöpolitik*; marknadsövervakning och icke-säkerhetsrelaterade åtgärder inom *konsumentfrågor och hälsoskydd*; viseringspolitik och asylpolitik inom *rättsliga och inrikes frågor*; *yttre förbindelser* vad beträffar granskning av bilaterala avtal med tredje land; och intern finansiell kontroll i den offentliga sektorn inom *finanskontroll*.

För det tredje måste Cypern göra omedelbara och beslutsamma insatser för att åtgärda tre frågor som väcker **allvarliga farhågor** inom två kapitel i regelverket om landet skall vara färdigt vid anslutningsdatumet.

Det gäller området *jordbruk*, framför allt Cyperns förberedelser för att inrätta sitt utbetalningsställe, och förbereda sig för tillämpningen av externa handelsmekanismer. Det rör också *transportpolitiken*, med avseende på sjösäkerhet.

Letland

Den ekonomiska aktiviteten har förblivit stark trots svaga yttre förhållanden. Det ekonomiska reformarbetet har fortsatt.

Beträffande de områden där förbättringar föreslogs i förra årets rapport har vissa framsteg gjorts, men uppgifter kvarstår. Utvecklingen har varit positiv vad gäller aktiv arbetsmarknadspolitik, men flera exempel på strukturell stelhet återstår. Finanspolitiken gick in i en mer expansiv fas år 2002. Sammantaget har lämpliga förutsättningar skapats för att attrahera utländska investeringar, men miljön för att bilda nya företag förblir något problematisk. Vissa framsteg har gjorts när det gäller att förbättra förvaltningens och rättsväsendets förmåga med avseende på företagssektorn.

När det gäller förvaltningens och rättsväsendets övergripande förmåga är förutsättningarna tillräckliga för att den lettiska offentliga förvaltningen och rättsväsendet skall kunna genomföra regelverket, men det finns utrymme för ytterligare förbättringar. Inom den offentliga förvaltningen är det viktigt att harmonisera den offentliga förvaltningens ledningsstruktur på grundval av öppet redovisade regler och metoder när det gäller personalfrågor och att förstärka utkrävandet av ansvar hos offentliga organ. Särskild uppmärksamhet behöver ägnas åt reformen av rättsväsendet, och framför allt fullbordandet av det rättsliga ramverket, särskilt det brådskande behovet att anta den nya lagen om domstolsorganisation, liksom straffprocesslagen, och genomförandet av lagstiftning om domstolsförvaltningen. Kampen mot korruption borde också i fortsättningen prioriteras. Framför allt behövs ytterligare ansträngningar för att fullborda den rättsliga basen och konsolidera den nya byrån mot korruption.

Vad beträffa genomförandet av regelverket inom särskilda politikområden redovisas resultaten i denna rapport nedan.

För det första skall det påpekas att Lettland uppnått en **hög grad av anpassning till regelverket** inom det flesta politikområdena.

Landet förväntas vid anslutningen kunna genomföra regelverket inom följande områden: övergripande och förfaranderelaterade åtgärder, och den s.k. nya metoden för lagstiftning inom kapitlet för *fri rörlighet för varor*; medborgarnas rättigheter, fri rörlighet för arbetstagare och samordning av socialförsäkringssystem i samband med *fri rörlighet för personer*; banksektorn inom *frihet att tillhandahålla tjänster*; betalningssystem och kampen mot penningtvätt i samband med den *fria rörligheten för kapital*; *bolagsrätt* och bokföring; och statsstödsregler inom *konkurrenspolitik*. På området *jordbruk* väntas Lettland vid anslutningen kunna genomföra regelverket inom vissa övergripande områden, inom de flesta gemensamma marknadsorganisationerna, inom landsbygdsutveckling, och inom vissa veterinära frågor, framför allt husdjursuppfödning och djurfoder; och inom *fiske* när det gäller områdena strukturinsatser, statsstöd och internationella avtal.

Lettland förväntas också vara i stånd att genomföra regelverket vid anslutningen inom: de flesta områdena inom *transportsektorn*; punktskatter och direkt *beskattning*; *ekonomisk och monetär union*; *statistik*; de flesta områdena inom *socialpolitik och sysselsättning*; de flesta områdena inom *energi*; *industripolitik*; *små och medelstora företag*; *vetenskap och forskning*; *utbildning*; *kultur och audiovisuell politik*; programplanering inom *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; kapitlet *miljö*; säkerhetsrelaterade åtgärder och konsumentorganisationer när det gäller *konsumentfrågor och hälsoskydd*; de flesta aspekterna av *rättsliga och inrikes frågor*; lagstiftning rörande *tull*; den gemensamma handelspolitiken, politik för humanitär hjälp och utvecklingsstöd inom regelverket rörande *yttre förbindelser*; *gemensam utrikes- och säkerhetspolitik*; intern *finansiell kontroll* i den offentliga sektorn; och *finansiella och budgetmässiga bestämmelser*.

För det andra uppfyller Lettland delvis sina åtaganden och krav inom vissa områden och måste göra **ökade ansträngningar** för att fullborda sina förberedelser för anslutningen.

I detta ingår sektorlagstiftning enligt den "gamla metoden" rörande *fri rörlighet för varor*, liksom offentlig upphandling och området som inte omfattas av harmonisering; inom *fri rörlighet för tjänster*; på områdena försäkring, investeringstjänster och värdepappersmarknader, skydd av personliga uppgifter och informationssamhällets tjänster, samt etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla icke-finansiella tjänster; på området för *fri rörlighet för kapital*, de återstående restriktionerna för kapitalrörelser och betalningar; på området för *bolagsrätt*, skyddet för immaterialrättigheter och industriella rättigheter; och antitrustreglerna inom *konkurrenspolitiken*. På området *jordbruk* rör det utbetalningsstället, det integrerade administrations- och kontrollsystemet och handelsmekanismer, de gemensamma marknadsorganisationerna för mjölk, socker och nötkött, det veterinära kontrollsystemet, folkhälsa i livsmedelsanläggningar, handel med levande djur och djurprodukter, kontroll av djursjukdomar, gemensamma åtgärder inklusive rests substanser, djurs välbefinnande och fytosanitära frågor; förvaltning av resurser och flotta, inspektion och kontroll samt marknadspolitiken på *fiskeområdet*.

Detta gäller också områdena för: *lufttransport*, mervärdesskatt, inklusive administrativ förmåga, inom *beskattning*; folkhälsa, Europeiska socialfonden, samt antidiskriminering inom området *socialpolitik och sysselsättning*; konkurrenskraft och den interna marknaden för *energi*; *telekommunikationer och informationsteknologier*, inklusive postsektorn; det rättsliga ramverket, finansiell förvaltning och kontroll liksom institutionella strukturer avseende *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; marknadsövervakning och icke-säkerhetsrelaterade åtgärder på området *konsumentfrågor och hälsoskydd*; dataskydd,

migration, asylfrågor, kampen mot bedrägeri och korruption samt droger på området *rättsliga och inrikes frågor, yttre förbindelser*, vad beträffar bilaterala avtal med tredje land; och extern revision, kontroll över utgifter för strukturinsatser och skyddet av EG:s finansiella intressen inom *finansiell kontroll*.

För det tredje måste Lettland göra omedelbara och beslutsamma insatser för att åtgärda fyra frågor som väcker **allvarliga farhågor** inom fyra kapitel i regelverket om landet skall vara färdigt vid anslutningsdatumet.

Det rör området *fri rörlighet för personer*, och sammanhänger med Lettlands förberedelser för det allmänna systemet för ömsesidigt erkännande av kvalifikationer och det ömsesidiga erkännandet och utbildningen för vissa yrken, inklusive inom sjukvårdssektorn. Det rör också *jordbruk* avseende området TSE (transmissibla spongiforma encefalopatier) och animaliska biprodukter. Det rör *beskattning*, vad avser administrativt samarbete och ömsesidigt bistånd på mervärdesskattens område, framför allt systemen för samkörning. Slutligen gäller det den administrativa och operationella förmågan inom *tullunionen* när det gäller vissa informationsteknologisystem.

Litauen

Trots den svaga tillväxten i EU, förblev Litauens makroekonomiska resultat särskilt starka under 2002. Myndigheterna fortsatte sitt reformarbete på ett aktivt sätt, även om flera områden – inklusive pensioner och de skattemässiga strukturreformerna – fortfarande kräver framsteg.

Beträffande de områden där förbättringar föreslogs i förra årets rapport har vissa framsteg gjorts, men uppgifter kvarstår. Även om finanspolitiken fortsatte att vara starkt inriktad på fortsatt konsolidering, kan flera faktorer riskera regeringens finanspolitiska mål, och därmed tala för att en heltäckande finanspolitisk strategi formuleras, som beaktar alla oavslutade finanspolitiska åtaganden från regeringens och lokala myndigheters sida. Problemet med hög och envis arbetslöshet möts med aktiv arbetsmarknadspolitik men genomförandet av denna politik är kritisk. Framsteg har gjorts med pensionsreformen genom att parlamentet antagit lagstiftning, men de nuvarande planerna åtgärdar inte problemet med ett hotande underskott i socialförsäkringen. Betydande framsteg har gjorts när det gäller att förbättra administrativ och rättslig förmåga, särskilt med avseende på det rättsliga ramverket för konkurs och omstrukturering av företag samt marknadsinträde, men myndigheterna måste fortsätta att fullborda reformarbetet utan dröjsmål.

När det gäller förvaltningens och rättsväsendets övergripande förmåga är förutsättningarnatillräckliga för att den litauiska offentliga förvaltningen och rättsväsendet skall kunna genomföra regelverket, men det finns utrymme för ytterligare förbättringar. På området offentlig förvaltning borde särskild uppmärksamhet riktas mot flera områden. Bland dessa återfinns att rekrytera och behålla både kvalificerad personal och tjänstemän på lägre och på lokal nivå för att genomföra regelverket, inklusive förvaltningen av strukturfonderna. Ytterligare personal, utbildning och utrustning behövs för att komplettera nyligen genomförda reformer inom rättsväsendet och det rättsliga systemet och som nu håller på att fullbordas. Kampen mot korruption borde prioriteras också i fortsättningen. Under det att det rättsliga ramverket och den institutionella ramen håller på att förstärkas, borde fortsatta ansträngningar göras för att angripa korruption på ett systematiskt och effektivt sätt och att säkerställa ändamålsenligt förebyggande. Beträffande översättningen av regelverket till det litauiska språket måste antalet granskade texter som förberetts av Litauen öka kraftigt under perioden fram till anslutningen.

Vad beträffa genomförandet av regelverket inom särskilda politikområden redovisas resultaten i denna rapport nedan.

För det första skall det påpekas att Litauen uppnått en **hög grad av anpassning till regelverket** inom det flesta politikområdena.

Landet förväntas vid anslutningen kunna genomföra regelverket efter behov inom följande områden: övergripande och förfaranderelaterade åtgärder, den s.k. nya metoden för lagstiftning liksom offentlig upphandling och området som inte omfattas av harmonisering inom kapitlet *fri rörlighet för varor*; medborgarnas rättigheter, fri rörlighet för arbetstagare och samordning av socialförsäkringssystem inom ramen för *fri rörlighet för människor*; banksektorn, etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla icke-finansiella tjänster, liksom skyddet av personliga uppgifter och informationssamhällets tjänster inom området *frihet att tillhandahålla tjänster*; kapitalrörelser och betalningar beträffande *fria rörligheten för kapital*; *bolagsrätt* och bokföring; och *konkurrenspolitik*. Inom området *jordbruk* väntas Litauen vid anslutningen kunna genomföra regelverket på ett antal övergripande områden. Det förväntas också kunna genomföra regelverket inom det flesta gemensamma marknadsorganisationerna, inom landsbygdsutveckling och nät det gäller vissa veterinära frågor, framför allt åtgärder för kontroll av djursjukdomar, handel med levande djur och djurprodukter, husdjursuppfödning och djurfoder; och inom *fiske* när det gäller statsstöd och internationella avtal.

Litauen förväntas också kunna genomföra regelverket vid anslutningen inom: *transportsektorn*, de flesta områdena inom *beskattning*; *ekonomisk och monetär union*; *statistik*; arbetsrätt, lika behandling av kvinnor och män, arbetsmiljöfrågor, social dialog, sysselsättningspolitik, social integration och socialskydd inom området för *socialpolitik och sysselsättning*; *energisektorn*; *industripolitik*; *små och medelstora företag*; *vetenskap och forskning*; *utbildning*; *kultur och audiovisuell politik*; rättsliga ramverket och programplanering inom *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; kapitlet *miljö*; säkerhetsrelaterade åtgärder och konsumentorganisationer när det gäller *konsument- och hälsoskydd*; många aspekter av *rättsliga och inrikes frågor*; tullagstiftning inom området *tullunion*; den gemensamma handelspolitiken, politik för humanitär hjälp och utvecklingsstöd inom regelverket rörande *yttre förbindelser*; *gemensam utrikes- och säkerhetspolitik*; de flesta aspekterna av *finansiell kontroll*; *finansiella och budgetmässiga bestämmelser*.

För det andra uppfyller Litauen delvis sina åtaganden och krav inom vissa områden och måste göra **ökade ansträngningar** för att fullborda sina förberedelser för anslutningen.

Detta gäller sektorlagstiftning enligt den "gamla metoden" inom *fri rörlighet för varor*; på området *fri rörlighet för tjänster*; på områdena försäkring, investeringstjänster och värdepappersmarknader på området för *fri rörlighet för kapital*, fullborda anpassningen när de gäller betalningssystem och verkställandet av ansträngningar i kampen mot penningtvätt; samt på området *bolagsrätt*; skyddet för immaterialrättigheter och industriella rättigheter. På området *jordbruk* rör det utbetalningsstället, det integrerade administrations- och kontrollsystemet (IACS), handelsmekanismer, de gemensamma marknadsorganisationerna för mjölk och nötkött, transmissibla spongiforma encefalopatier (TSE) och animaliska biprodukter, det veterinära kontrollsystemet, folkhälsa i livsmedelsanläggningar, gemensamma åtgärder, djurens välbefinnande och det fytosanitära området; samt strukturella åtgärder och marknadspolitiken inom *fiske*.

Det omfattar också områdena för: *beskattning*, beträffande administrativt samarbete och ömsesidigt bistånd; folkhälsa, Europeiska socialfonden, och antidiskriminering inom området *socialpolitik och sysselsättning*; *telekommunikationer och informationsteknologier*, inklusive postsektorn; fullborda systemet av institutionella strukturer och fullborda sina förfaranden för

finansiell förvaltning och kontroll på området *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; marknadsövervakning och icke-säkerhetsrelaterade åtgärder på området *konsumentfrågor och hälsoskydd*; migration, asylfrågor, polissamarbete och kampen mot organiserad brottslighet, penningtvätt samt bedrägeri och korruption på området *rättsliga och inrikes frågor*; operativ och administrativ förmåga på området *tullunion; yttre förbindelser* vad beträffar bilaterala avtal med tredje land; och kontroll över utgifter för strukturinsatser inom *finansiell kontroll*.

För det tredje måste Litauen göra omedelbara och beslutsamma insatser för att åtgärda två frågor som väcker **allvarliga farhågor** inom två kapitel i regelverket om landet skall vara färdigt vid anslutningsdatumet.

Det rör området *fri rörlighet för personer* och sammanhänger med Litauens förberedelser för ömsesidigt erkännande av kvalifikationer. Det gäller också *fiske* beträffande inspektion och kontroll i anknytning till förvaltning av resurser och flotta.

Ungern

Den övergripande makroekonomiska balansen i den ungerska ekonomin har försämrats, framför allt när det gäller sammansättningen av BNP, balansen mot omvärlden och stabiliteten hos växelkurs och räntor. Ett betydande budgetunderskott 2002 har åtgärdats genom en stram om än mycket ambitiös finanspolitik år 2003, medan inkonsistent penning- och valutapolitik ökade spänningarna i politikens sammansättning. Det ekonomiska reformarbetet har fortsatt på ett trovärdigt sätt genom privatiseringen av några företag som var fortfarande statligt ägda, en stegvis liberalisering av administrerade priser och det breda fullbordandet av den progressiva pensionsreformen.

Beträffande de områden där förbättringar föreslogs i förra årets rapport har vissa framsteg gjorts, men uppgifter kvarstår. Det allmänna underskottet i de offentliga finanserna är på väg ner, efter en omläggning av finanspolitiken sedan 2003, men mer framsteg behövs också när det gäller den finanspolitiska reformens struktur. Reformen av hälso- och sjukvårdssektorn behandlas inom ramen för ett tioårsprogram, som förstärktes genom att privatpraktiserande läkare tilläts år 2002, och en ny lag som antogs 2003 och som öppnade vägen för privatisering i stor skala av sjukvårdstillgångar, inklusive sjukhus. Löneutvecklingen 2003 har börjat dämpas och komma ned från de höga ökningstakterna 2001 och 2002, framför allt inom företagssektorn, i och med att ekonomin sakta anpassar sig till den nya miljön med låg inflation. Inte desto mindre fortsatte löneutvecklingen till och med under 2003 att överstiga produktivitetsökningen med betydande marginal.

När det gäller förvaltningens och rättsväsendets övergripande förmåga är förutsättningarna tillräckliga för att den ungerska offentliga förvaltningen och rättsväsendet skall kunna genomföra regelverket, men det finns utrymme för ytterligare förbättringar. När det gäller den offentliga förvaltningen bör det allmänna reformarbetet på området regional utveckling, lokalt självstyre och statlig förvaltning, samt öppenheten när det gäller personalfrågor borde förbättras. Ett antal ytterligare steg återstår att ta vad beträffar det rättsliga systemet, som t.ex. att säkerställa en tillräcklig finansiering av rättsväsendet för att inrätta fler regionala domstolar och för att förbättra systemet för rättshjälp. Kampen mot korruption bör fortsätta att prioriteras, framför allt genom snabbt genomförande av det s. k. "glass-pocket"-programmet som antogs i april 2003.

Vad beträffa genomförandet av regelverket inom särskilda politikområden redovisas resultaten i denna rapport nedan.

För det första skall det påpekas att Ungern uppnått en **hög grad av anpassning till regelverket** inom det flesta politikområdena.

Landet förväntas vid anslutningen kunna genomföra regelverket efter behov inom följande områden: övergripande och förfaranderelaterade åtgärder och den s.k. nya metoden för lagstiftning i kapitlet för *fri rörlighet för varor*; kapitlet *fri rörlighet för människor*; sektorerna för bank och investeringstjänster, marknaderna för investeringstjänster och värdepapper, skyddet av personliga uppgifter, etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla ickefinansiella tjänster på området *frihet att tillhandahålla tjänster*; kapitlet *fria rörligheten för kapital* inklusive penningväxt; *bolagsrätt* och bokföring samt *konkurrenspolitiken*. På området *jordbruk* väntas Ungern vid anslutningen kunna genomföra regelverket inom ett antal övergripande områden, inom de flesta gemensamma marknadsorganisationer och, på veterinära området, när det gäller kraven rörande kontroll av djursjukdomar, handel med levande djur och djurprodukter, djurens välbefinnande, husdjursuppfödning och djurfoder; och inom *fiske* i allmänhet. Ungern väntas också vara i stånd att vid anslutningen genomföra regelverket i: *transportsektorn* med undantag för transporter på räls; alla områden inom *beskattnings*; *ekonomisk och monetär union*; *statistik*; de flesta områdena inom *socialpolitik och sysselsättning*; sektorn *energi*; *industripolitik*; *små och medelstora företag*; *vetenskap och forskning*; *utbildning*; kultur inom kapitlet *kultur och audiovisuell politik*; avseende programplanering inom kapitlet *regionalpolitik och regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; övergripande lagstiftning, luft- och vattenkvalitet, avfallshantering, riskhantering i industrin, kemikalier och genetiskt modifierade organismer, buller samt kärnsäkerhet och strålskydd inom kapitlet *miljö*; säkerhetsrelaterade åtgärder och konsumentorganisationer när det gäller *konsumentfrågor och hälsoskydd*; de flesta aspekterna av *rättsliga och inrikes frågor*; *tullunion*; den gemensamma handelspolitiken, politik för humanitär hjälp och utvecklingsstöd inom regelverket rörande *yttre förbindelser*; *gemensam utrikes- och säkerhetspolitik*; *finansiella och budgetmässiga bestämmelser*; och extern revision på området *finansiell kontroll*.

För det andra uppfyller Ungern delvis sina åtaganden och krav inom vissa områden och måste göra **ökade ansträngningar** för att fullborda sina förberedelser för anslutningen.

Det gäller sektorlagstiftning enligt den "gamla metoden" rörande *fri rörlighet för varor*, liksom offentlig upphandling och området som inte omfattas av harmonisering; på området *fri rörlighet för tjänster*, informationssamhällets tjänster; och inom området *bolagsrätt* skyddet för immaterialrättigheter och industriella rättigheter. Inom området *jordbruk* rör det handelsmekanismer, de gemensamma marknadsorganisationerna för socker och vin, samt, på det veterinära området, transmissibla spongiforma encefalopatier (TSE) och animala biprodukter, det veterinära kontrollsystemet, gemensamma åtgärder och vissa fytosanitära frågor.

Detta omfattar också områdena för: *transport* på räls; Europeiska socialfonden och antidiskriminering inom området för *socialpolitik och sysselsättning*; *telekommunikationer och informationsteknologier*; inklusive postsektorn; audiovisuella området i kapitlet om *kultur och audiovisuell politik*; det rättsliga ramverket, institutionella strukturer samt finansiell förvaltning och kontroll i kapitlet *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; anpassning av lagstiftning och genomförande på områdena naturskydd och föroreningar från industrin inom *miljöpolitik*; marknadsövervakning och icke-säkerhetsrelaterade åtgärder på området för *konsumentfrågor och hälsoskydd*; yttre gränser och asylfrågor inom området för *rättsliga och inrikes frågor*; *yttre förbindelser*, beträffande bilaterala avtal med tredje land; samt intern finansiell kontroll i den offentliga sektorn, kontroll över utgifter för strukturinsatser och skyddet av EG:s finansiella intressen inom området för *finansiell kontroll*.

För det tredje måste Ungern göra omedelbara och beslutsamma insatser för att åtgärda fyra frågor som väcker **allvarliga farhågor** inom ett kapitel i regelverket om landet skall vara färdigt vid anslutningsdatumet.

Det gäller kapitlet *jordbruk*, i samband med Ungerns förberedelser för att inrätta sitt utbetalningsställe, för att genomföra det integrerade administrations- och kontrollsystemet, för att förbereda genomförandet av åtgärder för landsbygdsutveckling och för att säkerställa folkhälsanormer i livsmedelsanläggningar.

Malta

Den ekonomiska aktiviteten förblev låg, under inverkan av svag efterfrågan från omvärlden och nedgången i turismsektorn. Framgångarna i det strukturella reformarbetet har varierat.

Beträffande de områden där förbättringar föreslogs i förra årets rapport har vissa framsteg gjorts, men uppgifter kvarstår. Mycket betydande ansträngningar behövs för att garantera hållbarheten i de offentliga finanserna på medellång sikt. Även om omstrukturering av offentliga företag är på gång så behövs mer långtgående åtgärder genomföras, vilka leder till högre produktionseffektivitet och som stöd till finanspolitisk konsolidering. Omfattningen av nödlidande lån i banksektorn förblir stor, även om flera steg tagits för att förbättra övervakning och kreditbedömning.

När det gäller förvaltningens och rättsväsendets övergripande förmåga är förutsättningarna tillräckliga för att den maltesiska offentliga förvaltningen och rättsväsendet skall kunna genomföra regelverket, men det finns utrymme för ytterligare förbättringar. På området offentlig förvaltning behöver de aktuella ansträngningarna fortsättas för att åstadkomma mer effektivitet och ansvarsutkrävande i hela den offentliga sektorn. Reformen av rättsväsendet behöver fortsättas för att ytterligare minska mängden väntande mål i rättsväsendet och förbättra hur domstolarna för handläggning av mindre tvister fungerar. När det gäller kampen mot korruption måste Malta anta en heltäckande antikorrupsionsstrategi, och beakta rekommendationerna från Europarådets grupp av stater mot korruption. Beträffande översättningen av regelverket till det maltesiska språket måste antalet granskade texter som förberetts av Malta öka kraftigt under perioden fram till anslutningen.

Vad beträffar genomförandet av regelverket inom särskilda politikområden redovisas resultaten i denna rapport nedan.

För det första skall det påpekas att Malta uppnått en **hög grad av anpassning till regelverket** inom det flesta politikområdena.

Landet väntas vid anslutningen kunna genomföra regelverket så som krävs inom följande områden: övergripande och förfaranderelaterade åtgärder, den s.k. nya metoden och den s.k. gamla metoden för lagstiftning inom kapitlet för *fri rörlighet för varor*; medborgarnas rättigheter, fri rörlighet för arbetstagare och samordning av socialförsäkringssystem inom ramen för *fri rörlighet för människor*; marknaderna för bank, investeringstjänster och värdepapper, skyddet av personliga uppgifter och informationssamhällets tjänster inom *frihet att tillhandahålla tjänster*; den *fria rörligheten för kapital*, inklusive penningtvätt; *bolagsrätt* och bokföring; antitrustlagstiftning inom *konkurrenspolitiken*. Inom *jordbruk* förväntas Malta vid anslutningen kunna genomföra regelverket när det gäller kvalitetspolitik och statsstöd; inom gemensamma marknadsorganisationer för jordbruksgrödor, mjölk, fårkött och fläskkött, samt ägg och fjäderfä, och inom vissa veterinära frågor inklusive kontroll av djursjukdomar och handel med levande djur och djurprodukter, djurens välbefinnande och

husdjursuppfödning; och inom *fiske* beträffande förvaltning av resurser och flotta, inspektion och kontroll, marknadspolitik, statsstöd och internationella avtal.

Malta förväntas också vara i stånd att genomföra regelverket vid anslutningen inom: *transportsektorn* beträffande de transeuropeiska transportnätverken, väg- och lufttransporter; mervärdesskatt, punktskatter, samt administrativt samarbete och ömsesidigt bistånd inom området *beskattning; ekonomisk och monetär union; statistik; arbetsrätt, lika behandling av kvinnor och män, social dialog, sysselsättningspolitik, social integration och socialskydd* inom området för *socialpolitik och sysselsättning; sektorn energi; industripolitik; små och medelstora företag; vetenskap och forskning; utbildning; kultur och audiovisuell politik; regionalpolitik och samordning av strukturinstrument* när det gäller institutionella strukturer och programplanering; inom kapitlet *miljö* när det gäller övergripande lagstiftning, luftkvalitet, vattenkvalitet, föroreningar från industrin och riskhantering, kemikalier och genetiskt modifierade organismer, buller, samt kärnsäkerhet och strålskydd; säkerhetsrelaterade åtgärder och konsumentorganisationer när det gäller *konsumentfrågor och hälsoskydd*; nästan alla aspekter av *rättsliga och inrikes frågor; tullunion*; den gemensamma handelspolitiken och politik för humanitär hjälp och utvecklingsstöd inom regelverket rörande *yttre förbindelser; gemensam utrikes- och säkerhetspolitik; finansiell kontroll; och finansiella och budgetmässiga bestämmelser*.

För det andra uppfyller Malta delvis sina åtaganden och krav inom vissa områden och måste göra **ökade ansträngningar** för att fullborda sina förberedelser för anslutningen.

Det gäller offentlig upphandling och området som inte omfattas av harmonisering inom *fri rörlighet för varor*; kraven för ömsesidigt erkännandet av yrkeskvalifikationer för *fri rörlighet för människor*; etableringsfrihet och friheten att tillhandahålla icke-finansiella tjänster på området *fri rörlighet för tjänster*; och på området *bolagsrätt*, skyddet av immaterialrättigheter och industriella rättigheter. På området *jordbruk*, rör det ekologiskt jordbruk och informationssystemet för jordbruksföretagens redovisningsuppgifter, de gemensamma marknadsorganisationerna för vin och alkohol, nötkött, frukt och grönsaker samt olivolja; landsbygdsutveckling, det veterinära området när det gäller veterinära kontrollsystem, folkhälsa in livsmedelsanläggningar, gemensamma åtgärder, djurfoder; fytosanitära frågor; och när det gäller strukturinsatser inom *fiskepolitiken*.

Detta gäller också områdena för: direkt *beskattning*; arbetsmiljöfrågor, folkhälsa, Europeiska socialfonden, samt antidiskriminering inom området *socialpolitik och sysselsättning; telekommunikationer och informationsteknologier* inklusive postsektorn; det rättsliga ramverket och finansiell förvaltning och kontroll för *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; rättslig anpassning och genomförande inom avfallshantering och naturskydd på området *miljöpolitik*; marknadsövervakning och icke-säkerhetsrelaterade åtgärder på området *konsumentfrågor och hälsoskydd*; Schengen-handlingsplanen, och asylfrågor på området *rättsliga och inrikes frågor; yttre förbindelser*, vad beträffar bilaterala avtal med tredje land.

För det tredje måste Malta göra omedelbara och beslutsamma insatser för att åtgärda sex frågor som väcker **allvarliga farhågor** inom tre kapitel i regelverket om landet skall vara färdigt vid anslutningsdatumet.

Det gäller området statsstöd inom kapitlet för *konkurrenspolitik*, där Malta måste öka sina ansträngningar för att genomföra sina åtaganden när det gäller omstruktureringen av sina skeppsvarv. Det gäller också *jordbruk*, rörande inrättandet av ett utbetalningsställe, genomförandet av det integrerade administrations- och kontrollsystemet, mekanismer för

extern handel samt transmissibla spongiforma encefalopatier (TSE) och hanteringen av animaliskt avfall. Slutligen gäller det området *transport*, beträffande sjösäkerhet.

Polen

Polen har upprätthållit en stabil makroekonomisk situation och upplever en gradvis återhämtning huvudsakligen pådriven av efterfrågan från omvärlden. Reformarbetet har nästan avstannat sedan förra årets rapport.

Beträffande de områden där förbättringar föreslogs i förra årets rapport har vissa framsteg gjorts, men uppgifter kvarstår. De polska myndigheterna har hittills visat viss motvilja mot att ta itu med en nödvändig finanspolitiska anpassningen. En djupgående omstrukturering och minskning av offentliga utgifter är emellertid centrala för att ytterligare förbättra den ekonomiska politiken, vända den snabba ökningen i offentlig skuldsättning samt förbereda Polens offentliga finanser för anslutning. De polska myndigheterna borde säkerställa att inga beslut att använda revalveringsreserven får undergräva centralbankens ekonomiska oberoende. Framstegen när det gäller omstruktureringen av tung industri, energidistribution och jordbruk har varit blygsamma sedan förra året och betydande ansträngningar krävs fortfarande för att driva på reformarbetet inom detta område. Den nya insolvenslagen som antogs i februari förbättrar ramverket kring konkurs och likvidation och anpassar det till kraven som en modern marknadsekonomi ställer. Små framsteg har gjorts när det gäller hur fastighetsregistret fungerar, och myndigheterna behöver fortsätta sina ansträngningar med att modernisera systemet.

När det gäller förvaltningens och rättsväsendets övergripande förmåga är förutsättningarna tillräckliga för att den polska offentliga förvaltningen och rättsväsendet skall kunna genomföra regelverket, men det finns utrymme för ytterligare förbättringar. På området offentlig förvaltning borde antalet offentliganställda tjänstemän som utnämns efter öppna anställningsförfaranden öka, medan samordningen inom hela den offentliga sektorn borde förbättras och strukturerna som hanterar europeisk integration behöver stärkas. Fortsatta ansträngningar behövs för att förbättra effektiviteten och öppenheten inom rättsväsendet, med särskild inriktning på att ytterligare utveckla och organisera systemet för rättshjälp. Kampen mot korruption borde också i fortsättningen ges hög prioritet, framför allt genom att förstärka samordningsstrukturer och administrativt stöd för att säkerställa ett effektivt genomförande av antikorrupsionsstrategin.

Vad beträffa genomförandet av regelverket inom särskilda politikområden redovisas resultaten i denna rapport nedan.

För det första skall det påpekas att Polen uppnått en **hög grad av anpassning till regelverket** inom det flesta politikområdena.

Landet förväntas vid anslutningen kunna genomföra regelverket inom följande områden: övergripande och förfaranderelaterade åtgärder liksom sektorslagstiftning enligt den s.k. nya metoden inom kapitlet för *fri rörlighet för varor*; medborgarnas rättigheter, fri rörlighet för arbetstagare och samordning av socialförsäkringssystem i samband med *fri rörlighet för personer*; skydd av personliga uppgifter och informationssamhällets tjänster inom *frihet att tillhandahålla tjänster*; kapitalrörelser och betalningar, och betalningssystem som hänger samman med den *fria rörligheten för kapital*; *bolagsrätt* och bokföring; och antitrustområdet i kapitlet för *konkurrenspolitik*. På området *jordbruk* väntas Polen vid anslutningen kunna genomföra regelverket inom ett antal övergripande områden, de flesta gemensamma

marknadsorganisationerna, samt inom veterinära frågor såsom kontroll av djursjukdomar och husdjursuppfödning.

Polen förväntas också vara i stånd att genomföra regelverket vid anslutningen inom: de flesta områden inom sektorn *transport*; områdena direkt beskattning liksom administrativt samarbete och ömsesidigt bistånd inom området *beskattning*; de flesta områdena beträffande *ekonomisk och monetär union*; *statistik*; lika behandling av kvinnor och män, social dialog, sysselsättningspolitik, social integration och socialskydd inom området för *socialpolitik och sysselsättning*; sektorn *energi*; industristrategi inom kapitlet *industripolitik*; *små och medelstora företag*; *vetenskap och forskning*; *utbildning*; *kulturpolitik*; programplanering när det gäller *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; övergripande lagstiftning, luftkvalitet, avfallshantering, vattenkvalitet, industriell riskhantering, kemikalier, genetiskt modifierade organismer, buller, samt kärnsäkerhet och strålskydd inom kapitlet *miljö*; säkerhetsrelaterade åtgärder och konsumentorganisationer när det gäller *konsumentfrågor och hälsoskydd*; många aspekter av *rättsliga och inrikes frågor*; *tullunion*; den gemensamma handelspolitiken och politik för humanitär hjälp och utvecklingsstöd inom regelverket rörande *yttre förbindelser*; *gemensam utrikes- och säkerhetspolitik*; extern revision inom *finansiell kontroll*; samt *finansiella och budgetmässiga bestämmelser*.

För det andra uppfyller Polen delvis sina åtaganden och krav inom vissa områden och måste göra **ökade ansträngningar** för att fullborda sina förberedelser för anslutningen.

Det gäller sektorlagstiftning enligt den "gamla metoden" rörande *fri rörlighet för varor*, liksom området som inte omfattas av harmonisering och offentlig upphandling; området *fri rörlighet för tjänster*, beträffande etableringsfrihet och friheten att tillhandahålla icke-finansiella tjänster, liksom marknaderna för bankverksamhet, försäkring, investeringstjänster och värdepapper; på området för *fri rörlighet för kapital*, förstärkningen av ansträngningarna i kampen mot penningtvätt; inom området *bolagsrätt*, skyddet för immaterialrättigheter och industriella rättigheter; samt inom statsstödsområdet i *konkurrenspolitiken*. Inom området *jordbruk* gäller det handelsmekanismer, de gemensamma marknadsorganisationerna för mjölk, nötkött, samt ägg och fjäderfä, landsbygdsutveckling, handel med levande djur, gemensamma åtgärder, djurs välbefinnande och djurfoder; och när det gäller strukturinsatser, statsstöd och internationella fiskeavtal i anslutning till *fiske*.

Detta gäller också områdena för: *transport* till sjöss; mervärdesskatt och punktskatter inom *beskattning*; centralbankens oberoende inom ramen för *ekonomisk och monetär union*; arbetsrätt, arbetsmiljöfrågor, folkhälsa, Europeiska socialfonden (ESF) och antidiskriminering inom området för *socialpolitik och sysselsättning*, privatisering och omstrukturering i kapitlet *industripolitik*; *telekommunikationer och informationsteknologier*, inklusive framför allt postsektorn; *audiovisuell politik*; det rättsliga ramverket, institutionella strukturer samt finansiell förvaltning och kontroll inom *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; områdena för föreningar från industrin och naturskydd inom *miljöpolitik*; marknadsövervakning och icke-säkerhetsrelaterade åtgärder på området för *konsumentfrågor och hälsoskydd*; Schengen-handlingsplanen, viseringspolitiken, yttre gränser och kampen mot bedrägeri och korruption, kampen mot droger, samt penningtvätt inom området för *rättsliga och inrikes frågor*; *yttre förbindelser*, beträffande bilaterala avtal med tredje land; samt intern finansiell kontroll i den offentliga sektorn, kontroll över utgifter för strukturinsatser och skyddet av EG:s finansiella intressen inom området för *finansiell kontroll*.

För det tredje måste Polen göra omedelbara och beslutsamma insatser för att åtgärda nio frågor som väcker **allvarliga farhågor** inom tre kapitel i regelverket om landet skall vara färdigt vid anslutningsdatumet.

Det rör området *fri rörlighet för personer* och sammanhänger med Polens förberedelser för ömsesidigt erkännande av kvalifikationer, framför allt när det gäller utbildning för vissa yrken inom hälso- och sjukvårdssektorn. Det gäller också området *jordbruk* och Polens förberedelser för att inrätta sina utbetalningsställen, genomföra det integrerade administrations- och kontrollsystemet och förbättra sina livsmedelsanläggningar i linje med folkhälsokraven. Dessutom gäller det inom området för veterinär och fytosanitär kontroll, åtgärder som sammanhänger med transmissibla spongiforma encefalopater (TSE) och animala biprodukter, kontroller av förflyttningar av djur, samt kontrollen av ljus ringröta på potatis och potatiskräfta. Slutligen rör det områdena resursförvaltning, inspektion och kontroll, samt marknadspolitiken i kapitlet *fiske*.

Slovenien

Slovenien har uppvisat förhållandevis robusta makroekonomiska resultat. Omstruktureringsprocessen har fortsatt att utvecklas enligt reformarbetet, om än långsamt och med varierande framgång i flera sektorer.

Beträffande de områden där förbättringar föreslogs i förra årets rapport har vissa framsteg gjorts, men uppgifter kvarstår. Även om den sakta dämpas, förblir den relativt höga och envisa inflationen ett viktigt problem för den ekonomiska politiken. För att stödja ekonomins konkurrenskraft borde regeringen genomföra fler strukturreformer, t.ex. den slutliga likvidationen av Slovene Development Corporation, planerad för 2004, och ytterligare privatiseringar inom finanssektorn.

När det gäller förvaltningens och rättsväsendets övergripande förmåga är förutsättningarna tillräckliga för att den slovenska offentliga förvaltningen och rättsväsendet skall kunna genomföra regelverket, men det finns utrymme för ytterligare förbättringar. Inom området offentlig förvaltning, borde den nya lagstiftningen för att förbättra den offentliga förvaltningens oberoende och professionalism genomföras nu och bestämmelserna som begränsar offentliganställda tjänstemäns inblandning i ekonomiska och politiska aktiviteter borde utsträckas till att omfatta alla offentliganställda tjänstemän. Ett antal ytterligare reformer återstår när det gäller rättsväsendet, framför allt för att minska mängden väntande domstolsmål. Slovenien borde fortsätta sina ansträngningar för att bekämpa korruption. Beträffande översättningen av regelverket till det slovenska språket måste antalet granskade texter som förberetts av Slovenien öka kraftigt under perioden fram till anslutningen.

Vad beträffa genomförandet av regelverket inom särskilda politikområden redovisas resultaten i denna rapport nedan.

För det första skall det påpekas att Slovenien uppnått en **hög grad av anpassning till regelverket** inom det flesta politikområdena.

Landet väntas vid anslutningen kunna genomföra regelverket efter behov inom följande områden: nästan alla aspekter av *fri rörlighet för varor*; medborgarnas rättigheter, fri rörlighet för arbetstagare och samordning av socialförsäkringssystem inom ramen för *fri rörlighet för människor*; marknader för bankverksamhet, försäkringar, investeringstjänster och värdepapper inom området *frihet att tillhandahålla tjänster*; *fri rörlighet för kapital*, inklusive penningtvätt; de flesta områdena i kapitlet *bolagsrätt* och bokföring; och statsstöd inom *konkurrenspolitiken*. På området *jordbruk* väntas Slovenien vid anslutningen kunna genomföra regelverket inom alla övergripande områden, inom de flesta gemensamma marknadsorganisationerna och landsbygdsutveckling; inom det veterinära området när det gäller TSE (transmissibla spongiforma encefalopater), kontroll av djursjukdomar, djurs

välbefinnande, husdjursuppfödning och djurfoder; inom det fytosanitära området; och inom *fiske*.

Slovenien förväntas också vara i stånd att genomföra regelverket vid anslutningen inom: *transportsektorn*; mervärdeskatt, punktskatter och administrativt samarbete inom området *beskattning*; *ekonomisk och monetär union*; *statistik*; de flesta områdena inom *socialpolitik och sysselsättning*; sektorn *energi*; *industripolitik*; *små och medelstora företag*; *vetenskap och forskning*; *utbildning*; postsektorn inom området *telekommunikation och informationsteknologier*; *kultur och audiovisuell politik*; programplanering inom *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; kapitlet *miljö*; säkerhetsrelaterade åtgärder och konsumentorganisationer när det gäller *konsumentfrågor och hälsoskydd*; nästan alla aspekter av *rättsliga och inrikes frågor*; *tullunion*; den gemensamma handelspolitiken och politik för humanitär hjälp inom regelverket för *yttre förbindelser*; *gemensam utrikes- och säkerhetspolitik*; *finansiella och budgetmässiga bestämmelser*; *finansiell kontroll*.

För det andra uppfyller Slovenien delvis sina åtaganden och krav inom vissa områden och måste göra **ökade ansträngningar** för att fullborda sina förberedelser för anslutningen.

Det gäller sektorlagstiftning enligt den "gamla metoden" inom området *fri rörlighet för varor*, skydd av personliga uppgifter, etableringsfrihet och friheten att tillhandahålla icke-finansiella tjänster, samt informationssamhällets tjänster inom ramen för *frihet att tillhandahålla tjänster*, skyddet av immaterialrättigheter och industriella rättigheter inom kapitlet för *bolagsrätt*, och antitrustområdet inom *konkurrens*. På området *jordbruk* rör det de gemensamma marknadsorganisationerna för socker och mjölk, veterinära kontrollsystem, handel med levande djur och animaliska produkter, förbättringen av livsmedelsanläggningar, samt gemensamma åtgärder rörande rests substanser.

Detta gäller också områdena för: direkt *beskattning*; Europeiska socialfonden och antidiskriminering på området *socialpolitik och sysselsättning*; sektorn *telekommunikationer*; det rättsliga ramverket, institutionella strukturer samt finansiell förvaltning och kontroll för *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; marknadsövervakning och icke-säkerhetsrelaterade åtgärder inom området *konsumentfrågor och hälsoskydd*; regelverket för dataskydd och kampen mot bedrägeri och korruption på området *rättsliga och inrikes frågor*; *yttre förbindelser*, när det gäller bilaterala avtal med tredje land och utvecklingspolitik.

För det tredje måste Slovenien göra omedelbara och beslutsamma insatser för att åtgärda en fråga som väcker **allvarliga farhågor** inom ett kapitel i regelverket om landet skall vara färdigt vid anslutningsdatumet.

Det rör det ömsesidiga erkännandet av yrkeskvalifikationer inom området *fri rörlighet för människor*, framför allt anpassning av det allmänna systemet för erkännande och av vissa yrken inom vårdsektorn.

Slovakien

Slovariens makroekonomiska resultat har förbättrats avsevärt, även om vissa obalanser förblir betydande. Slovakiens framsteg i reformarbetet har på nytt fått ökad kraft, också när det gäller området offentliga finanser. Olika åtgärder har beslutats och vissa har redan trätt i kraft.

Beträffande de områden där förbättringar föreslogs i förra årets rapport har vissa framsteg gjorts, men uppgifter kvarstår. Regeringen har ändrat den expansiva finanspolitiken. Den strama finanspolitiken hjälper till att minska Slovakiens stora bytesbalansunderskott.

Förberedelserna för ytterligare offentliga utgiftsreformer, vilka är nödvändiga som stöd till den förutsedda finanspolitiska konsolideringen, har förstärkts kraftigt. De flesta av de nödvändiga åtgärderna behöver emellertid fortfarande specificeras ytterligare, planeras över tiden och genomföras på lämpligt sätt. Den slovakiska regeringen har agerat mer beslutsamt för att ta itu med det djupt rotade strukturella arbetslöshetsproblemet. Framsteg har gjorts beträffande övervakning av finanssektorn, men myndigheterna behöver fortsätta att skydda den expanderande finanssektorn mot stabilitetsrisker. Ytterligare åtgärder har vidtagits för att förbättra det rättsliga ramverket för en marknadsekonomi. Dess effektiva genomförande håller också på att förstärkas. Inte desto mindre behövs ytterligare energiska ansträngningar på detta område.

När det gäller förvaltningens och rättsväsendets övergripande förmåga är förutsättningarna tillräckliga för att den slovakiska offentliga förvaltningen och rättsväsendet skall kunna genomföra regelverket, men det finns utrymme för ytterligare förbättringar. När det gäller offentlig förvaltning borde antalet anställda öka i sektorer som hanterar frågor som rör den europeiska integrationen tillsammans med en långsiktig strategi för utbildning. När det gäller den pågående decentraliseringen av den offentliga förvaltningen är det viktigt att överföringen av funktioner och decentralisering av beskattningsrätten följs åt. Beträffande rättsväsendet behöver den administrativa förmågan hos det rättsliga rådet förstärkas och dess ekonomiska oberoende tryggas. Ytterligare ansträngningar behövs för att minska längden hos domstolsförfaranden när det gäller mål och ärenden av civil och kommersiell natur. Kampen mot korruption borde fortsätta ges hög prioritet, framför allt när det gäller strikt verkställande av existerande regler. Ytterligare lagstiftning borde vidtas rörande intressekonflikter, finansiering av politiska partier och lobbying.

Vad beträffar genomförandet av regelverket inom särskilda politikområden redovisas resultaten i denna rapport nedan.

För det första skall det påpekas att Slovakien uppnått en **hög grad av anpassning till regelverket** inom det flesta politikområdena.

Landet förväntas vid anslutningen kunna genomföra regelverket efter behov inom följande områden: övergripande och förfaranderelaterade åtgärder, den s.k. nya metoden för lagstiftning och offentlig upphandling inom kapitlet för *fri rörlighet för varor*; medborgarnas rättigheter, fri rörlighet för arbetstagare och samordning av socialförsäkringssystem inom ramen för *fri rörlighet för människor*; banksektorn och marknaderna för investeringstjänster och värdepapper inom området för *frihet att tillhandahålla tjänster*; den *fria rörligheten för kapital*, inklusive penningväxt; *bolagsrätt* och bokföring; antitrustregler i kapitlet *konkurrenspolitik*. På området *jordbruk* förväntas Slovakien vid anslutningen kunna genomföra regelverket inom ett antal övergripande områden, inom de flesta gemensamma marknadsorganisationerna, inom landsbygdsutveckling, samt inom det veterinära området när det gäller kontrollåtgärder rörande djursjukdomar, handel med levande djur och animaliska produkter, djurs välbefinnande, husdjursuppfödning och djurfoder liksom inom det fytosanitära området i allmänhet; och inom *fiske*.

Slovakien förväntas också vara i stånd att genomföra regelverket vid anslutningen inom: transeuropeiska transportnätverk, transporter på räls, inre vattenvägar, lufttransport och sjötransport när det gäller *transportpolitik*; direkt beskattning och administrativt samarbete när det gäller *beskattning*; *ekonomisk och monetär union*; *statistik*; när det gäller *socialpolitik och sysselsättning*, arbetsrätt, lika behandling av kvinnor och män, arbetsmiljöfrågor, social dialog, sysselsättningspolitik, social integration och socialskydd; *energipolitik*; *industripolitik*; *små och medelstora företag*; *vetenskap och forskning*; *utbildning*; *kultur och audiovisuell*

politik; programplanering på området *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; övergripande lagstiftning, luftkvalitet, avfallshantering, vattenkvalitet, naturskydd, kemikalier och genetiskt modifierade organismer, buller, samt kärnsäkerhet och strålskydd inom området *miljö*; säkerhetsrelaterade åtgärder och konsumentorganisationer när det gäller *konsumentfrågor och hälsoskydd*; många områden inom *rättsliga och inrikes frågor*; *tullunion*; gemensam handelspolitik och politik för humanitär hjälp och utvecklingsstöd inom kapitlet *yttre förbindelser*; gemensam utrikes- och säkerhetspolitik; intern *finansiell kontroll* i den offentliga sektorn och extern revision; och *finansiella och budgetmässiga bestämmelser*.

För det andra uppfyller Slovakien delvis sina åtaganden och krav inom vissa områden och måste göra **ökade ansträngningar** för att fullborda sina förberedelser för anslutningen.

Det gäller sektorlagstiftning enligt den "gamla metoden" och området som inte omfattas av harmonisering inom *fri rörlighet för varor*; ömsesidigt erkännandet av yrkeskvalifikationer i kapitlet *fri rörlighet för människor*; på området *fri rörlighet för tjänster* försäkring, informationssamhällets tjänster, skydd av personliga uppgifter, etableringsfrihet och friheten att tillhandahålla icke-finansiella tjänster; skyddet av immaterialrättigheter och industriella rättigheter inom området *bolagsrätt*. Inom området *jordbruk* rör det handelsmekanismer, de gemensamma marknadsorganisationerna för socker, vin och nötkött, på det veterinära området det veterinära kontrollsystemet, transmissibla spongiforma encefalopater (TSE) och animala biprodukter, samt gemensamma åtgärder, och på det fytosanitära området kontroller av högsta tillåtna restmängder för bekämpningsmedel.

Detta gäller också områdena för: *transport* på väg; mervärdesskatt och punktskatter inom området *beskattning*; folkhälsa, Europeiska socialfonden, samt antidiskriminering inom området *socialpolitik och sysselsättning*; *telekommunikationer och informationsteknologier*; inklusive postsektorn; det rättsliga ramverket, institutionella strukturer och finansiell förvaltning och kontroll för *regionalpolitik och samordning av strukturinstrument*; föreningar från industrin, inom *miljöpolitiken*, marknadsövervakning och icke-säkerhetsrelaterade åtgärder på området *konsumentfrågor och hälsoskydd*; på området *rättsliga och inrikes frågor* när det gäller Schengen-handlingsplanen, dataskydd, viseringspolitik, yttre gränser, asylfrågor och kampen mot bedrägeri och korruption; *yttre förbindelser*, vad beträffar bilaterala avtal med tredje land; kontroll över utgifter för strukturinsatser och skydd av EG:s finansiella intressen inom området *finansiell kontroll*.

För det tredje måste Slovakien göra omedelbara och beslutsamma insatser för att åtgärda fyra frågor som väcker **allvarliga farhågor** inom två kapitel i regelverket om landet skall vara färdigt vid anslutningsdatumet.

Det rör området *konkurrenspolitik* vad beträffar uppfyllandet av villkoren i anslutningsfördraget för övergångsbestämmelser som medgivits för stålindustrin. Det gäller också området *jordbruk* beträffande Slovakiens förberedelser för att inrätta utbetalningsstället, genomföra det integrerade administrations- och kontrollsystemet och förbättra sina livsmedelsanläggningar när det gäller skydd av folkhälsa.